



SZÉPIRODALMI s ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAP.



Konkoly Thege Miklós.

## Konkoly Thege Miklós s az ó-gyallai csillagda.

(Képpel a 17. oldalon.)

Nagy meglepetést okozott a napokban azon rendkívüli jótékonyág, hogy Konkoly Thege Miklós csillagdáját a leendő pozsonyi egyetemnek ajánlódta.

Az ilyen ajándék nagyságát azok képesek felfogni, kik tisztában vannak az iránt: mit jelent e szó: csillagda, s mit jelent azon fáradság, v a g y o n i áldozat, szellemi törekvés, melyek összhátása alatt azt felállítani szervezni lehet.

Nálunk, hol az elvont és szaktudományok fejlesztése csak most indult fejlődésnek, hol csak az államkincstár tulságos igénybevétele teszi lehetővé egy-egy intézet felállítását, míg az egyesek között alig akad valaki olyan, aki nemes hévvel öleljen fel a n a g y k ö z ö n s é g e t nem érdeklő ügyeket, Konkoly Thege Miklós igazi fehér holló.

Ő a vagyonos nemes ember kora ifjúságától szenvedélyvel, a legbeatöbb odaadással él a csillagászatnak. Vagyonának legnagyobb részét csillagdájába verte. Nem kimélt fáradságot, beutazta a világot, csak azért, hogy a csillagdák berendezését tanulmányozza, megtanulta mindazon nyelveket, melyeken a tudomány beszél és egymaga felállította azon mintaszerű intézetet, a milyen az államnak magának sincs. És Konkoly Thege nem csak műkedvelő. Cikksorozatokat irt észleleteiről, külföldi szakiratokban s olykor, népszerűbb témák közül a magyar sajtót kereste s keresi fel cikkeivel, melyeket a külföldiek soha sem késnek átvenni.

Hogy minő áldozatba kerülhet egy csillagda felállítására, kiderül azon tényből, hogy dr. H a y n a l d L a j o s e nagytudományu és lángbuzgalmu egyháznagy is, ki százazrekkel rendelkezik, csak most adta rá magát, hogy olyat Kalocsán állíttat. És az új intézet berendezése közül is Konkoly Thege Miklósnak van oroszlán része, kinek tanácsát Kalocsa érseke kikérte.

Ó-G y a l l a. hol jelesünk csillagdája létezik, Komárom megye egyik legszebb pontján van. Mi kötelességet vélünk teljesíteni, midőn arcképcsarnokunkban felvettük az áldozatkész férfit, mint ki iránt a nemzet hála lehet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter kifejezte iránta meleg köszönetét. Mi a közvélemény, a nemzet köszönetét nyújtunk neki lapunk utján.

Adja az ég, hogy a gyönyörű tudomány, melynek felkent bajnokai egy Copernicus, P. Secchi, Heruhel, L'Avasseur elérje a leendő egyetemen a virágzás azon pontját melyet a nagylelkű adományozó adományával céloz.

### Ráró és Csillag.

(Elbeszélés.)

Balázs Sándoról.

(Folytatás)

Most is megszűnt, s a hogy megszűnt tovább nem is kísérelte meg az ellentállást, hanem azt mondta, hogy jó, legyen, nem bánom fiaim, ezt is megteszem. Mit ne tennék meg, ha oly nagy örömtők telik benne. De jó! vigyázatok kedves gyermekeim, hogy valami baj ne történjék. Különösen a lovaknak, meg a szekérnek valami baja ne essék. Hisz ismeritek apátokat, én nekem kellene szenvedni miatta. De no, majd beszélék a Marci-val is, ő nem gyermek, majd vigyázni fog reátok is, a lovakra is.

A minthogy beszélt is, lelkére kötvén, hogy úgy vigyázzon ránk, meg a lovakra, mint a szeme fényére, s hogy az istenért el ne felejtse kereket kötni a lejtőkön, s hogy valamikor el ne találjon aludni az uton, hisz tudja, hogy a Ráró ijedős. Igéred ezt nekem Marci

fiam? Hisz látod, hogy nincs nyugodalmam e rossz fiuktól. Muszáj, hogy elbocsássam. De csak úgy bocsátom el, ha megígéred, hogy úgy fogsz vigyázni rájuk is, meg a lovakra is, mint a szemed fényére. Igéred ezt Marci fiam?

A Marci mindent megígért. Édes anyám pedig tejfeles pogácsát sütött az utra, azután pedig bepakolta vasárnapi ruhánkat a kocsi ládába.

Az elindulás másnap kora hajnalra volt határozva.

— Azt akarom, hogy még napvilágnál megérkeztek Enyed városába, azért inkább korábban keljete. S hogy felkelhettek, hát most feküdjete le szépen és aludjatok. Ne féljete, majd felkeltelek én benneteket. Jó éjszakát. Csak az istenre arra vigyázatok kedves fiaim, hogy se nektek, se a lovaknak baja ne essék. Hisz ismeritek apátokat, soha sem mernék a szeme elé kerülni, ha valami baj történnék. Nem én, inkább a Szamosba ölném magamat. Oda én! azt elhihetitek. Jó éjszakát!

A minthogy meg is tette volna, az bizonyos. Mert hát nagyon félt ám édes apánktól. Talán még nálunknál is jobban félt!

Az olvasó azt hihetné, hogy a Ráró meg a Csillag valami drága uri fajtájú lovak voltak, hogy úgy féltette őket édes anyánk.

Nem azért féltette, bizony nem azért féltette, mintha valami drága lovak lettek volna; akkor is épen úgy félt volna, ha öszvérekről vagy szamarokról lett volna szó. Mert nem a lovakat féltette, hanem az apától félt.

Mert bizony csak olyan egyszerű paraszt lovak voltak. Csak olyan egyszerű igavonók, nem szemre, de munkára valók. Hanem azért fürge, gyors, erdélyi mokány lovak, melyeknek érdeme a kitartásában áll.

Szegény jó anyáknak volt egy nagy tudománya. Akkor tudott fölkelni, a mikor akart. Most is a hajnalal egyszerre kelt, fölkelteni bennünket, nehogy valamikép a nap fölkelését elaludjuk.

Pedig dehogyan aludtuk volna el. Jó anyánk már ébren talált bennünket, s Marci kocsis is már akkor füttyörészve vakargatta a lovakat.

A míg a kávé megfőtt, mely nélkül szegény jó anyánk dehogyan bocsátott volna oly nagy utra bennünket, az alatt Marci is teljesen elkészült, s azután fölcsöngettyüzvén mind a Csillagot, mind a Rárót, hogy hadd muzsikáljanak az uton, vidám lármával a ház bejárata alá hajtott, nagyokat pattogatva selyemcsapós ostarával, melyet csupán ez utra azelőtt való nap vettem számára három garas két krajcárért.

— Hát te fiam Marci reggeliztél? — kérde anyám, egy pohár pálinkát töltve számára. — Nesze fiam, idd meg, de vigyázz fiam, hogy meg ne ártson. Aztán Marci fiam, te már nem vagy gyerek, te okos vagy, hát jól vigyázz mindenre, azt mondom. Éjjel ne menjete, s a lejtőkön az istenért, kereket köss. Az álomszif pedig mindig a kezeden legyen. Ha jól megjöttök, cifra selyemkendőt veszek számodra.

— Ne tessék félni. Az az én gondom. Nem mai gyerek vagyok már. Úgy ismerem az utat, hogy akár vakon is el tudnék hajtani. A kendőt pedig előre is megköszönöm.

Marci mindezt inkább duzzogva, magában morogta, mint feleletül jó anyám szavaira. Némileg sértve érezte magát a hagyakozás miatt.

Azután feltették a kocsira a mindenféle elemozsiával terhelt ládát, jó anyánk átadta egy kis zacskóban az utra való költséget, meghagyva, hogy mindent vegyünk a mi kell, de azért csak csinján bánjunk a pénzzel, nehogy utközben megszoruljunk. Azután megölelt, megcsokolt bennünket, s azután azt mondta, hogy no fiaim, ha már minden áron menni akartok, hát induljatok. Isten vezéreljen benneteket!

Felugrottunk a kocsira. A Marci pattantott egyet,

s aztán gyí! Vidáman és zajosan robogott végig a könnyű kis szekér az utca darabos kövezetén.

Gyönyörű szép nyári reggel volt!

Midőn a város utolsó házikóját odahagyva, a domb-ra fölkanarodtunk, az egymás felett emelkedő hegyek csucsai biborfényben égtek, s felettünk a légtérben madarak énekeltek.

Ujongva kiáltottam fel Pali öcsémmel. Először lát-tuk életünkben a nap fölkeltenek gyönyörű pompáját, Néztük is nagy áhitattal, s úgy el voltunk bámulva és ragadtatva, hogy csak kezeinket csapdostuk össze, s folyvást csak azt kiáltottuk, hogy: jaj, de szép jaj istenem de szép!

Marci csak mosolygott gyermekes elragadtatásun-kon, s azután pipára gyujtva, azt mondá, hogy akkor lesz csak szép, ha felérünk a hegy tetejére. S hogy ha-marább felérjünk, hát közibük csattantott a lovaknak.

A hegy tetejéről a kilátás le a völgyekre s a tá-vol havasok hófedte csucsaira valóban elragadó volt. Itt már szólni sem tudtunk az ámulattól, csak némán, imaszerű érzések közt bámultuk és élveztük az először látott felséges látványt.

A kocsis a hegytetőn pillanatra megállt, s azután megkötve a koesi kerekét, leereszkedtünk a ködfedte rejtelmés völgybe.

Minden olyan új, olyan bájos volt előttünk, kik még városunk határán túl soha sem jártunk. Az erdők a falvak, a legelésző tehéncsordák, a szirteken ugráló kecskék, a pásztorok, a szembejövő kocsik, a minden kanyarulatnál változó panorámák csodálatos, soha nem érzett gyönyörrel és lázzal töltötték el gyermek sziveinket. Tapsoltunk, ujongtunk örömünk túláradásában és ezer kérdést intéztünk Marcihoz, ki mosolyogva gyö-nyörködött naiv kérdéseinken s oly tiszteletreméltó nagysággá nőtt fel szemünkben, mert meg tudta mon-dani, hogy az a hamuszín guggoló alak a szirt tetején az felleg, az útszélen levő s csodálatos vonásokkal és cirádákkal megjelölt kövek mérföldmutatók, s hogy a nagy kereszt a lejtő közepén egy gyenerálisnak emlé-két őrzi, a kit megbokrosodott lovai a hegy tetején megkaptak s e helyen a mélységbe borítottak. A lovak-nak bámulatos módon semmi bajuk sem lett, de a sze-gény gyenerális, a ki pedig herceg volt, a nyakát törte ki, a kocsisnak pedig mind a két lábát le kellett vágni anyira összezúzta a ráesett nehéz kocsi. Ő magát a kocsist is ismeri; ott koldul szegény maig is a tordai hid szélén. Majd megmutatja, mert nekünk is át kell majd menni ezen a hidon.

Ez a bús és rémes történet némi ijedtség és fé-lelemmel töltött el bennünket, s nem kissé lehangolta elragadtatásunkat. Pali nyiltan meg is mondta, hogy ő fél és közelébb simult hozzám, én ezt megvallani azon-ban szégyeltem Marci előtt, bár az igazat megvallva, nekem is gyorsabban kezdett dobogni a szívem, kivált mikor azokat az iszonyú mélységeket láttam közvetlenül az országút alatt.

Ettől kezdve lassankint elcsendesedtünk s nem is igen beszéltünk többet. Palit a meg nem szokott csipős éles levegő csakhamar elaltatta. Magam is nehezeden éreztem pilláimat, de küzdöttem az álom ellen, mert mindent látni akartam, hanem biz ez nálam sem so-káig ment, a csipős lég és a lovak csöngettyűjének méla szava lassankint engem is álomba ringattak. Ma-gam sem tudom hogy mikor, de egyszer csak én is oda hanyatlottam Pali mellé, s olyan édeset, de olyan édeset aludtam, minőt még soht életemben.

Midőn nagy sokára felébredtünk, kocsink ott állt a „Nap“ vendéglő állása alatt. Déli állomásunkon Tor-dán voltunk. Marci ott heverészett a jászol mellett, a lovak pedig vidáman ropogtatták a déli abrakot.

A Marci nevetve jó reggelt kívánt s azután azt kérdezte, hogy nem ennénk-e valamit, mert az ő gyom-rában már kétszer is elhúzták a déli harangot.

Mi sem hagytuk magunkat soká kínáltatni, hanem felnyitottuk az elemozsinás ládát.

— Hanem aztán erre inni is kellene ám valamit!

— Pédálózék Marci.

— Hát igyunk.

— De nem ám vizet.

— Hát mit?

— Hát bort.

— Hát igyunk.

A Marci rákiáltott az állás egyik oszlopa mellett álldogáló mindenésre, hogy hozzon hát egy itce bort a tizenhatosból.

Mem mertem neki szólni, mert oly nagy tekin-télylyé nőtt már szemeim előtt, pedig jó anyánk meg-hagyta hogy csak egy meszely bort adjunk neki, ne-hogy megártson.

Nem szoltam tehát ellene, de anyit nagy félén-ken mégis megkérdeztem, hogy nem fél, hogy megárt Marci?

A Marci a szemembe nevetett.

— Nekem? Hat itcét is megtudok én inui — mondá hetykén — a nélkül, hogy meglátszanék rajtam. De úgy ám!

A pihenő mintegy két óráig tartott. Azután a Marci újból befogta a lovakat. És aztán gyi Ráró, gyi Csillag! Vidám csöngettyű szóval újból útra keltünk.

Az éjjelt N.-Enyeden töltöttük a híres Biasini vendéglőben.

Itt már nevezetes dolgok történtek, s uti és világi tapasztalataink nagy mértékben növekedtek.

Mindenek előtt itt meg kelle válnunk Marcitól. Szobát kelle nyitattunk. Ez nagy dolog volt. A két gyermek még soha sem volt enyire magára hagyva. Idegen helyt külön szobában kelle aludnunk. Nekünk, a kik anyánk mosolya és csókja nélkül még soha nem feküdtünk ágyunkba, s mindig azon megnyugtató gondo-lattal szenderedtünk álomra, hogy örködnék felettünk.

De ez nem lett volna még oly nagy dolog. Erre már készen voltunk. De közbe jött valami, a mire nem voltunk készen.

A városban színészek voltak s előadásukat ép a vendéglő termében tartották.

Épen az „Egy órát“ adták, azt a híres darabot, melynek történetét még édes anyánk is elbeszélte nekünk. Egy ártatlan német hercegfü története ez, kit gonosz nagybátyja örökségéből akar kifogatni, de a kinek jó tündérek még épen jókor adják vissza beszélő képességét hogy az „Egy óra!“ kikiáltásával az alvilág gonosz szellemeket szétríassza. (Folyt köv.)

## Költői levél.

L . . . . hoz.

Emlékszel e a csöndes szép napokra  
Az édes együttlét meghitt ólén?  
Merengsz e néha a mult tükörébe  
Melyből oly szép idyll ragyog felém?  
Kerted virányán oh tekints körül:  
Minden fűvén egy emlék szenderül.

Ébreszd fel őket, és vidd el magaddal.  
Láthatlanul követve léptidet  
Veled leszek a hajló fűzek árnyán  
Hol a Maros hulláma elsiet.  
Melléd ülök: egy ág érinti arcod.  
Szellő susog: ajkam beszéde . . . hallod?

Látom midőn a vitzükrére hajlasz  
— Ólére hív a csalfa könnyü hab. —  
Kis lábaid havát a fű takarja,  
Hosszan leomlik szép arany hajad,  
S mit félig rejt csak az irigy lepel  
Hullámkarokba dől a hókebel.



Veled vagyok ha a nap végsugára  
 Bibor palástban száll a vizre le,  
 S a habmorajban estharang zenéje  
 Mint szaggatott sóhaj vegyül bele.  
 Subanva lejt egy elkésett tutaj  
 Felhangzik rajt' a csendes estidal.

S ha mind mi fáj és mind mi boldogító:  
 A régi vágy, az elhaló remény  
 A hangnak árján szüdben újra éled.  
 Oh! véled érzek és reménylek én...  
 Halld... búsan visszazeng a méla dal.  
 Most végtelen távol kódébelihal....

Mindig veled... s mégis, mi mesze tőled!  
 Borus magányban folynak napjaim.  
 Mult és jelen közt lassan uszik életem  
 Emlék s remények kétes habjain  
 A messze part derülten integet:  
 Viszontlátásra hát... Isten veled!

BORNEMISSZA KAMILLA.



A gesztenye-sütő. (Szövege a 20. oldalon.)

Az est leszállt. Kerted magános utján  
 Haladsz. Az éjnek néma bája von,  
 És elmerülve, mintegy öntudatlan  
 Megállapodsz szellős tornácodon,  
 Hol búsan zúg az ákác sóhaja  
 S a messze gát enyészetes zaja.

Csillag sugára száll le homlokodra  
 Szemed reá merengve feltekint,  
 S ez égi fénynek biztató sugárin  
 Lelkünk, szemünk találkozik megint.  
 Kebledre zárod némán kis kezed,  
 Én ott vagyok... imádkozom veled!

### Az első rétes, s első csók.

(Vig elbeszélés.)

Barna Sándortól.

(Vége)

IV.

Utoljára elhatároztam, hogy saját szavai által győztem meg magamat a valóról.  
 Igen érzékeny levelet irtam tehát, a melyben szépen elmondám, hogy amióta megláttam; se nappalom, se éjjelem, olyan vagyok, mint a holdkóros: az ő képe után szaladgálok. Azért is legyen irgalommal, s tudassa

velem, mikor nincsenek odahaza néneji, mert akkor, kegyes engedelmével, meglátogatom.

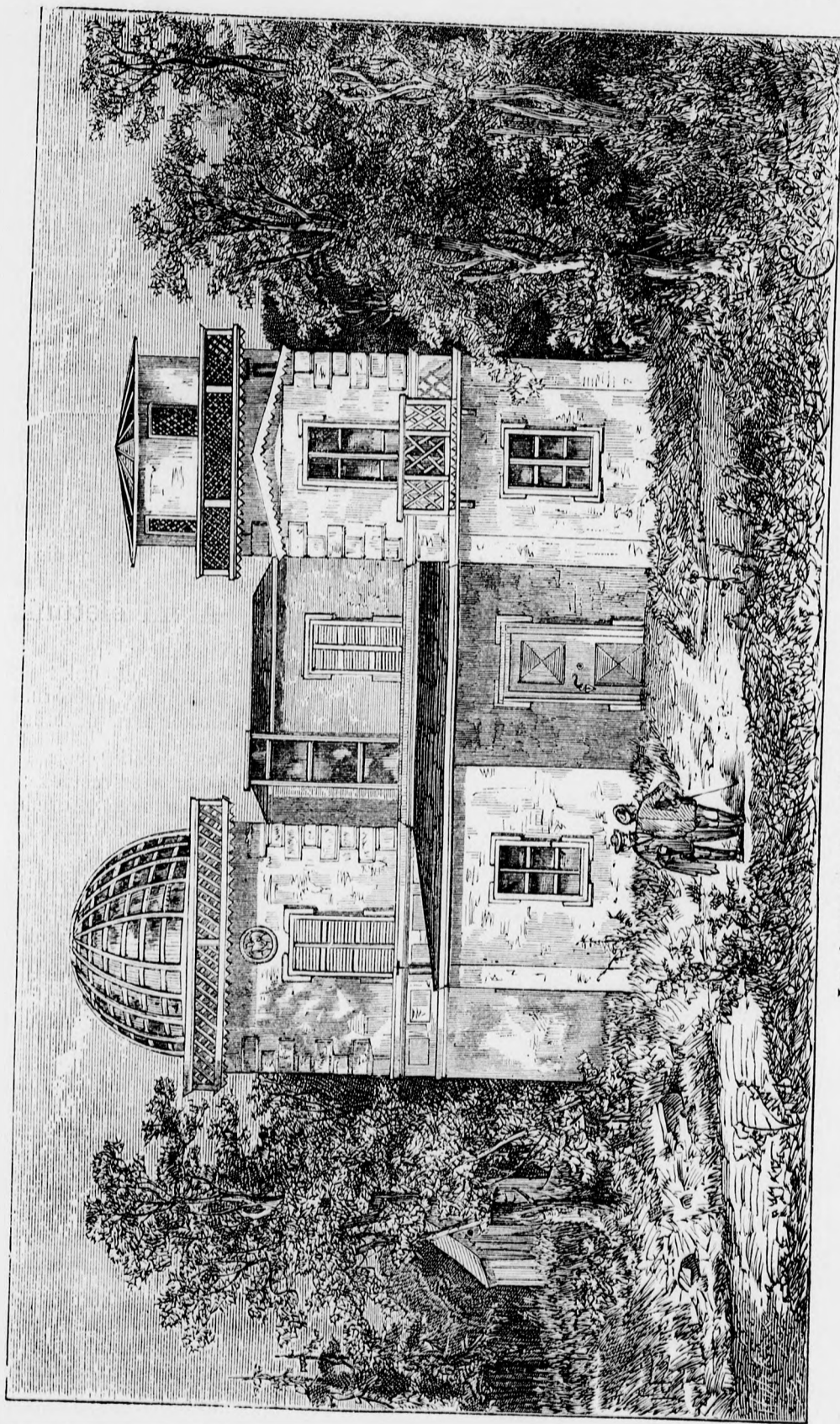
Ez bizony nagy merészség volt, de megtettem, és ügyesen kezeibe nyomtam a borzasztó tartalmú levelet.

Másnap már eltávozva tőlük, az ajtó küszöbén szemlesütve dugta zsebembe válaszáat.

Én bizom önben, s ha beszélni óhajt velem: azt délelőtt 9 és 11 óra közt teheti, midőn néneim eltávoznak hazulról.

Klárrika.

Azt, hogy hányszor csókoltam össze ama papirlapot, csak a jó isten mondhatja meg, elég az hozzá, hogy másnap délelőtt mindjárt át is mentem.



Az ó-gyallai csillagda. (Szövege a 18. oldalon.)

Szobámba érve, fölbontám a levelet, mely így hangzott.

„Uram!

Ha ön bevallotta szerelmét, miért ne tenném azt én is? Hisz a szerelemnek parancsolni nem lehet!...

Persze, Klárrika alig tudott hova lenni pirultában, hanem végre a jég megtörött, s mi bizalmas beszélgetésbe merültünk. Én aztán egyszer-másszor szerelmi vallomásokat is tettem beszéd közben, úgy, hogy utoljára: szépen ott térdeltem a lábai előtt, remegő ajkakkal

kérdezve tőle az „igen“-t . . . Hosszú szünet s könyörgés után végre megkaptam . . .

Ki volt már most boldogabb nálam? Ama tudat által, hogy viszontszerettetem általa, a legszerencsésebb embernek gondolám magamat.

Igy találkoztunk mi egymással majdnem minden délelőtt, s este nénjeivel.

Szorgossy kisasszony pedig váltig azt hitte, miszerint én ő utána szaladgálok, természetesen, arról semmi tudomása sem volt, hogy Klárikába vagyok szerelmes.

Egy napon ismét csak kettecskén lévén a házba, Klárika elmagyarázta mindenik nénjéről, hogy miféle rokoni viszonyban van velük, s miért van náluk.

— Szüleim — mondá — Tavasdon laknak, s csak nevelőbe adtak ide, meg azért, hogy Pestet lássam és ismerjem. — Narcisse, anyám nagybátyjának nővére, és ő gitározni tanít engemet. — Olivia kisasszony a francia, és angol nyelvekben ad oktatást, ő atyám egyik unoka testvére; Szorgossyné távoli rokon, nem is tudom mi ágon, a jó nevelés szükségei felől világosít föl; végre Veremlakiné, ki keresztanyám, a gazdasszonyságot tanítja, amit bizony megvallva a legjobban is szeretek, amit bizonyít ama tény is hogy igen nagy előmenetelt tanusítottam ama három hó alatt, a mióta náluk lakom; már tudok főzni, sütni, és a legközelebbi vasárnap én készítem el az almásrétest először. . . Abból félre fogok ám tenni egy darabot magának! . . .

#### V.

— Már azt hittük, hogy el sem jó Doroghi ur; hol késett? — mondá Veremlakiné, midőn az említett vasárnap konyhájukba léptem.

Ebédre voltam hívva.

— Bocsanatot kérek; a szokottnál több dolgom akadt sieték kimenteni magamat.

— Különben csak mi hárman vagyunk idehaza — felelé az asszonyság — Klárika, Szorgossy kisasszony, meg én, mert Olivia és Narciss járkálni mentek; aztán különben se baj, üljön csak le Doroghi úr, mindjárt honn lesznek. Addig is pedig beküldöm Klárikát, mert nekem dolgom van a konyha körül.

Mikor az én angyalom kilépett, sohasem láttam még olyan szépnek.

Arca ki volt a tüztől pirulva, kék szemei olyan varázslólag mosolyogtak, pici szája, fakadó nevetésre huzódzott, míg egy kis tányéron, két szelet rétest nyugtatt át nekem:

— Maga az első, aki megizleli az első rétesem, szólott nevetve, tessék! most hoztam a tűzhelyről.

Ha már én vagyok az első, aki a rétest megkóstolja — felelé fölhevülve — ugy kisasszony engedje, hogy én legyek az első férfi, atyján kívül, kinek ön — egy csókot — adni! . . .

Klárika reám tekintett, s aztán szemrehányólag és elpirulva válaszolá:

— Lássá, maga nem is gondolja meg, hogy mit beszél: hisz mi jegyesek sem vagyunk még, és mégis ilyet merészel tőlem kívánni . . . Béla, Béla . . .

— Igaz! — visszouzám lehangoltan majd némi szünet után határozottan hozzá tevő: — de azt akarom, hogy a z z á legyünk, az isten legyen nekem e szavaimra mindenkor a tanum, e s k ü s z ö m! . . .

A leányka keblemre hajtotta fejét, én magamhoz öleltem, egy darabkát szájamba vettem réteséből, aztán — megcsókoltuk egymást! . . .

E percben egyszerre pattant föl két ajtó, s az egyikben Veremlakiné, Olivia és Narciss kisasszony s míg a másikon Anasztázia lépett be egy gitárral nyakában.

Én ijedten ejtém ki kezemből a tányért, Klárika pedig megrémülve futott egy sarokba.

Szorgossy kisasszony hozzá lépett, és szemeibe tekintve könyezve mondá: „Megcsaltatok!”

Persze szegénynek rosszúl is eshetett, hogy egyrésztől tanítványa a ráparancsolt „jó nevelési szabályokat” így lábbal tiporta, másrészt én meg kijátszám, hisz azt hitte eddig, hogy én az ő bajai után kötöttem magamat; — és most így látta megsemmisülni mindkét felől reményeit!

Én azonban a Veremlakynéhoz léptem, abban volt legtöbb bizalmam, s így szólék: — Asszonyom! — Miért is titkolnám tovább azt, ami immáron elvitatható nem válhat. — Mi ketten szeretjük egymást, s önbe helyezve reménységünket, fölkérem kegyedet legyen közvetítőnk házasságunk létesítésénél Klárika szüleinél; magam pedig majd elintézem a dolgot, a magam szüleinél.

Veremlakyné gondolkozott egy kicsit aztán kezét nyujtá:

— Igaza van uram, ha a leány s ön szeretik egymást, mire való lenne e szerelmet keserű szenvedélylé változtatni; én tehát ígérem, hogy ami tőlem telik: mindent elkövetek boldogságuk elérésére! . . .

Szorgossy kisasszony elkezdett erre — keservesen zokogni! . . .

Ime, itt vagyok Tavasdon mint főjegyző. Szüleim s ipam, napom — minthogy Klárika csakugyan feleségem lőn — velem laknak.

Olyan nagyon boldogok vagyunk, hogy igazán minden napunk telve újabb és újabb örömmel.

Gazdaságunk virágzik; de azért legboldogabb perceinkben nem feledkezünk még Veremlakynéről, kit a jó Isten áldjon meg; sem az első rétesről és csókról, amely bennünket jegyesekké, végre pedig hitestársakká tett.

### A mi életünk.

Titokzatos élet  
Ez a mi életünk!  
Némelykor bánkódunk,  
Máskor meg nevetünk.

Szép orcád forúja  
Vihar a szívemnek;  
Enyim meg szenvedés,  
Bánat a tiednek.

Ha hallok felőled  
Irgy szókat, vádat:  
Ilyenkor ez a szív  
Mindig úgy fellázad.

Tudom csak ócsárlás,  
Kicsinyes rágalom;  
S mégis oly mondhatlan,  
Emésztő fájdalom!

S viszont ha én rólam  
Mondják ezt, vagy amazt . . .  
Szíveden ez mindig  
Más-más sebet fakaszt.

Kétség nyila sebzi  
Hű, tiszta kebledet;  
Pedig tudod csak vád, —  
Mi igaz nem lehet.

S ha mindkettőnk átment  
Egy-egy ilyen tusán,  
S találkozunk újra  
A kínos harc után:

Először bánkódunk,  
Azután uevetünk.  
. . . Titokzatos élet  
Ez a mi életünk!

J.F.J. NAGY GYÖRGY.

### A kupaktanács.

(Képpel a 24. és 25. oldalon.)

Összeült a „kupaktanács“  
Határozni az „ügy“ fölött.  
(Iskolázott ember is volt  
Egy kettő a tagok között.)

Hányják, vetik — erre arra;  
Megtömlőznek jól a dolgot,  
Sok fejtörés, kuruc munka,  
Szinte izzad üstök, homlok.

Megnyitják a bölcseségnek  
Kapuit — a boros száját;  
Midőn kihallgatták előbb  
A „védelmet“ és a „vádát.“

Indítványoz egy is, más is.  
Az egyik „rosz,“ — másik „nem jó.“  
Letorkolják mindegyiket,  
Nem kerülhet egy „okos“ szó.

— Tisztelt tanács! — Biró komám!  
Hát én csak a mondó vagyok,  
Kár nekünk így disputálva  
Ellopni a drága napot.

Szóra szó jön, de a „végzés“  
Bölcsen hallgat a fejekben;  
„Szer“ kell, mely onnan kihajtsa,  
S bornak nincsen mása ebben.

— Éljen! — Éljen! — Ejnye komé!  
— Igaz biz a . . . . Látja kedtek  
„Gondolkoztam én is erről,  
De hát szólni nem engedtek.

Nosza elő a kisbirót,  
És elő az „ősz“ flaskát.  
Minden ember a „közös“-be  
Egy hatost és két garast ad.

Összeülnek, borozgatnak  
Várják, hogy majd jó az „eszme;“  
Locsolgatják, hajtogatják,  
Hogy legkisebb el ne veszne.

Hej sok tűz van ám a borban;  
Kivált az ily nyiri lében,  
Kinyilik a bicska tőle  
Esküdt uramék zsebében.

Kiül az orrok hegyére  
A „tudomány“ borvirága,  
És megindul a beszédnek  
Végnélküli pergő szála.

S nem hiába; mert ime egy  
Felcammog — „No halljuk! —  
Piszt . . . Pist! —  
— És elkezd telt pófával  
„Morzsolni“ a corpus jurist.

„Hires könyv az — uraimék, —  
Megvan abba minden, minden;  
. . . . Hanem biz az én lábamba  
Egy fikarenyi erő sincsen.“

Szólna több is; de a testet  
Valami úgy földre huzza,  
Azt az „eszmét“ a bölcs tanács  
Soknak hiszi akár huszra.

Lehajlik a buzakalász  
Hogyha maggal telt a feje;  
Lehuzza a „bölcs“ tanácsot  
Asztal alá az az „eszme.“

De még ott ül pislogatva  
A nagy hasu helységbiró  
Tőle süll ki majd a „végzés,“  
A felekre „törvényt“ ő ró.

Feldörmög hát utoljára.  
— Szélyel nézvéen előbb párszor —  
— „Hallják komé! — Hatarozat:  
Hogy majd határozunk másszor!

Várja, hogy mit szólnak hozzá  
Az esküdtek és a komék.  
— Nem kiált az egy se „vétot,“  
Egy sincs a ki tiltakoznék.

Biró uram is leszall hát,  
Megtámasztja köpcös állát.  
— És most békével aluszzák  
Az „igazak“ „csendes“ álmát.

KOVÁCS SÁNDOR.

### A gesztenye-sütő.

(Képpel a 20. oldalon)

A fővárosi tél egyik eredetisége.

Az utca-sarkokon üti fel tanyáját, fölállítván a gesztenye-sütő kályhát, melyben ekkor a tüzet már csak élesztetni kell.

Ezután hirtelen felvagdálja a nyers gesztenyét, s hányja a kályha lyukacsos serpenyőjébe, hol aztán az egyenlő tűzön porhanyóvá süll.

Ez megtörténvén a sült gesztenye a párnázott ládába kerül, hogy forróságából ne veszítsen; s aztán a járókelőknek ajánló hangon odakiáltja:

— Forró gesztenyét tessék!

Ez így megy azon a pár órán keresztül, melyre a sült gesztenye üzlet forgalma korlátolva van.

Mikor aztán az utca szögletéről hazafelé készül, rendesen elégtlenül dörzsöli kezeit, mert az üzlettel meg van elégedve, sőt a nyereségből még némi nyálankaságból álló ajándékot is vihet haza kicsinyeinek, kik otthon sovárogra várják a papa hazaérkezését.

### Egy könyvmoly története.

Ott repkedett a jó Betüs Pista bácsi a világosság körül és megégette szárnyait, összefolyt fejében a sok olvasás, mint a salátán az ecet és az olaj, elolvasott a világon mindent a mi nyomva volt, bibliát, kalendáriumot, historiát, verset, számtant, ujságot, szinlapot, falihirdetéseket választék nélkül látta a betüket, a hasábokat, itt ott maradt meg valami homályos emléke; de megemészteni nem tudta; de igen, egyet mégis megemésztt a kalendáriumból, hogy kinek mikor van a névnapja a hivatalnokok és ügyvédek között. Egyszer egy rosz akarója; mert ilyen is volt, úgy megijesztette a szegény öreget, hogy három napig nem mert kijöni a váci temetőből, ott olvasta reggeltől estig a sirverseket és feliratokat s éjjel is kerülve hónapos ágát a puha pázsiton álmodta azt, hogy ő professor. Ez a rosz akaró ellensége nem volt más, mint a hosszú haju Ottó, ki a

főváros sörházaiba verseket rögtönöz krétával egy pala táblára s a mint egy ilyen verssel készen van az elismerés babérját egy hatos képében zsebébe csuszátva, letörli hirtelen; mert maga is restelné ha nyoma maradna azoknak a soroknak, melyeket muzsájával az istennő prostituálására a pajzánság ihlete diktált. Ez a bozontos alak volt az ő ellensége ez hitette el vele egy kávémérésben, melynek surrogatjával tengették életüket, hogy a római pápa időkimelés tekintetéből minden névnapot egy napra tétet, ha pedig ez állna; csak egy napig volna élete Pista bácsinak; mert hát gratulálni ékes versekben finom papírra írva egy napig lehetne, ez pedig az ő kereset-forrása húsz év óta. Húsz éve van ő Budapesten, a mikor idejött egy vidéki város főgymnásiumából, hol pedellus volt egész új hosszú kabátja volt szépen színórozva, fényes kordován csizmája és kucsmája asztrakánból. Mind meg volt ez az utolsó napig, kitarított számtalan változattal, színe ezerféle volt, rózsaszín sárga, fekete, mintha egy-egy szín, a rózsás másik az irigyelt s a tulnyomó fekete a bőven kijutott gyászos napokat jelezné.

Húsz év alatt több volt az öröm, mint az öröm, a családi becsület gyásza volt mindegyik nap ez évekből haja már kuszáltabb volt az elhagyott telek szalma födeléből ki kívánczó szalma szálaknál; de azért a muzeum kertben miudennap elővette kis fésűjét s le akarta igazni a szellő után kapkodó hajszálakat; de hiába minden a soló hajszálak habár a kucsma alá voltak is eltemetve kitortek s boszantották könyvtől ázott szemeit, melyeket mindig vöröstre sirt ha az öreg patriciusnak panaszkolta sorsát. Cikkcakkos történet volt ez összefüggés nélkül, egy esemény, egy sóhaj, egy név, s a fejezetek között rohamos köhögés...

Egyszer kihallgattam a mint egy régi gazdasági könyv utolsó lapját kiolvastva a hadastyán mellé ült. Elővette cserép pipáját, mely ellentétesen az ő életével élete hajnalán gyászolt színével, s végén a piros ölté fel, miutha csufolni akarná azt, kinek életét húsz évén

keresztül borítja felhőbe. Húsz éves volt a pipa is, egy nap sem hibázott belőle, a szár is egy évtizeden át keseríté ajakát, legifjabb volt az újság papiros darab, mely a pipájka, a pipaszár és a bagó között a semlegességet fentartá. A dohányhoz anyi gyufa kellett,



A kupaktanács. (Szövege a 23. oldalon.)

hogy a pad harmadik állandó vendége csak zsörtölődve adott gyufát; pedig könnyen fért hozzá; mert fia egy kávéházban volt „tüzlegény” s marok számrá lopta... — Nem! nem! — kezdi az öreg Pista bácsi — nem tudok megvakulni, nem tudok elveszni, mint a tüzes

vas ma is olyan a képem, ha megcsókolná tudom megégetné hűtlen ajakát, melyet anyiszor esküdött.

— Ugyan csókol-e valaha téged meg valaki? — szolt közbe a „tüzlegény” apja, s hogy megjegyzése fel ne boszantsa Pista bácsit, ki egyszer másszor meg-

aludni mint a pipám, ma is megdobban, s mintha valaki ki akarná csavarni úgy elsajdnl ha Klárira gondolok. Régen, olyan régen mint a mesecsország; mert fájdalom között elzúllott húsz év egy ember életéből felér egy emberöltővel, melynek minden életgyűrűje öröm, sokszor borultam kebelére s az itt merített reménynyel egy babyloni torony magasságu tornyot építettem fel, mely tele volt boldogsággal, de a légben volt, összcsozott s agyonzúzta életemet, ma úgy tűnik fel, mint a dajka mese mesze, messze de lehántva róla minden, a mi édes, csak a keserű maradt meg...

— A pipád keserű öreg; de nem az életed, az ma is olyan, mint volt. egyik nap olyan mint a másik, a különbség csak az, hogy egyik napon jól lakunk a másik nap vásik a fogunk — úgy bizony kenyeres egyik nap hopp másik nap kopp, nekem is van asszonyom; de azt csak olyanba veszem, mint a kalapom szükség van rá; de ha elhagy, gombház leszakad lesz más — cserélünk eben gubát, legfeljebb azt érezném, ha a rántást nem tudná ugy csinálni, mint a mostani; a kit pedig szívesen elcserélnek; mert mindennap anyit kárál, mintha háromszáz szarka és mátyás nyelvet venne be fölöstökömrre. Nem szegény embernek való a galamb bugás... szolt a „tüzlegény” apja.

— Mit beszélhetsz te a ki az ember napjainak lefolyását csak olyannak veszed, mint a folyóvizet, mely akár sikon hömpölyög, akár völgybe rohan, nem érzi nem veszi észre hullám fodrait, nem hogy milyen színűek kavicsai, nem fensikja terhét, te vagy az igazi bölcs; mert te nem érzed át azt amit én, hogy az a mit az ember a betűkből tanul gyilkol, harap és vág. — Én innen olvastam ki az életfeladatát, ha betűt nem látok, én is olyan leszek mint te, és mint a föld csuszó mászó kik közönyösen állnak el egymás holtteste mellett, ha csak ez élelmükre nem szolgál; de én mászó lettem ezáltal, a közönyös szív jégrétege elolvadt s egész vérembe szétfolyva megtanított arra, hogy mi az a szeretet...

(Vége köv.)

emberrelte egy kis búfelejtő borszeszszel keresztelt vízzel, ezuttal maga kínálta meg gyufával, mert az öreg hűlő ajkai között szorongatott ódon szerszám ismét kialudt.

— Csókol-e? hej csak a szívem is úgy ki tudna



# TOLEY-ROVAT

E rovatunkat minél változatosabbá óhajtván tenni, felkérjük t. olvasónóinket, hogy a háztartás, valamint a nők munkakörébe vágó utasításaikkal, közleményeikkel lapunk e részét gazdagítani sziveskedjenek!

Mindennemű megbízásokat szívesen elfogadunk s pontosan s díjtalanul teljesíti e rovat vezetője, szellemes divattudósítónk, Arabella k. a. — A megbízásokat kérjük ARABELLA név alatt a szerkesztőséghez címezni.

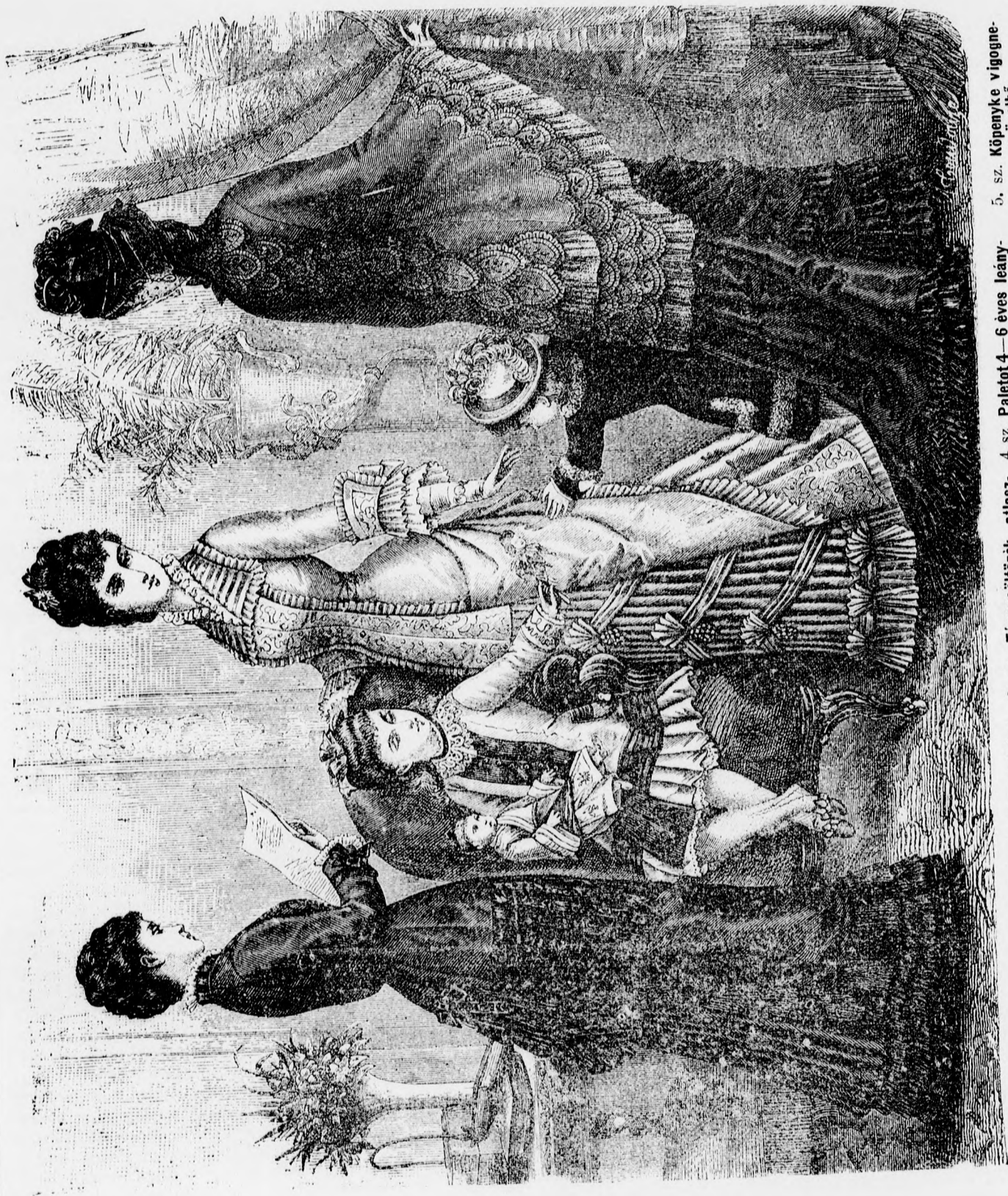


6. sz. Ruha 7—9 éves fiúk számára.

7. sz. Ruha 7—9 éves leánykák számára.

8. sz. Paletot 8—10 éves leánykák számára.

9. sz. Ruha 10—12 éves leánykák számára.



1. sz. Ruha cachemir des Indesből. 2. sz. Ruha 6—8 éves leánykák számára. 3. sz. Társasöltözék atlassz. 4. sz. Paletot 4—6 éves leánykák számára. 5. sz. Köpenyke vigogneszövetből.

### A divat.

A karácsoni és újévi ünnepek alatt sok látogatás és családi ünnep volt Párisban, melyek alkalmat nyújtottak fényűzés kifejtésére. Igen diszes társaság gyűlt össze pl. K... bárónál. A házi asszony fehér selyem ruhát viselt, tulle-felhők közé rejtett virágokkal az uszályon; G... grófné robe marquise t, rózsákkal himzett halvány kék szövetből; M... marquise szalmaszín selyem ruhája elől sok színű penséek-kal volt díszítve; H... marquise ezüstszerű atlasz robeja arany poros fehér pelyhekkal volt behintve.

E társaságban nevezetes változást lehetett a toillettekben észlelni. Azon hölgyek, kik a divatvilágnak irányt adnak, végleg felhagytak a cuirasse-okkal, a tulságos hosszú taille okkal, a teshoz álló ruhákkal, melyek a jóízű embert a mult télen anyira boszantották. A hölgyek jobbra rövid corsaget v seltek, a ruhák harmonikus, hajlékony redőket vetnek, és ezek sokkal jobban veszik ki magukat, mint a tokforma ruhák, mikben alig lehet fesztelenül járni. Ismét visszatérünk a hajlékony, puha, sok redőjű modorhoz. Az új robe elől kurta, úgy, hogy látni engedi a cipőt, a csipőkön kítágul és hátul hosszú uszályt ereszt a la cardinál. Ez a szabás magasabbnak tünteti fel a nőt szabadabb mozdulatokat enged neki és lehetővé teszi a garnitúrák legkecsesebb kombinációit. Bizonyára gyorsan fog hódítani és sok ideig fog uralkodni a divatban.

A feszes toillettek, melyek a nőt valóságos szoborrá teszik, mindinkább kimennek a divatból, kapóssá lesz a robe marquise, elől csipkéekkel és virágokkal tele hintve, vagy a robe empire.

Szép estély volt P. bárónénál; a toillettek szigorubbak voltak, mert a műkedvelő-előadás után nem volt bál. A hölgyek majdnem mind négyszögletesen kivágott ruhákban jelentek meg. Ez a szabás kezd mindinkább meghonosodni az ünnepélyes összejöveteleken; az ujjak igen rövidek, a vállról voltaképp csak egy csipke, vagy egy tulle-buillon omlik a karokra.

Legjobban feltűnt ez alkalommal egy robe Pompadour himezett selyemből és rózsaszín atlaszból; elől rózsaszín atlasz patyolat-hullámokkal, az uszály himezett selyem, szegélyezve csipke volanttal; a szoknya rózsaszín atlaszvolanttal, ennek tetején atlaszszal szegélyezett breton csipke, a corsage négyszögletesen kivágva, rózsaszín csikos-fehér mellfödénnyel és csipkegallérral.

Volt egy másik toilette, halványkék atlaszból, sűrű tulle-volantokkal, melyek valóságos felhőt képeznek; a tunique kék atlaszszal és barnaveres lombbal van garnirozva, a kék atlasz-corsage elől keresztveződik és csipkevolanton végződik.

Nemsokára megnyílnak az Elysée salonjai és látni fogjuk az ivad báli toillettejeit. A Comédie Française keddi napjai pótolják az Opera-bálokat. Itt a toillette k komolyabbak, hanem distinguáltak. Világosabb színárnyalatok uralkodnak, garnitúrák csak a corsagera és a kötényre illesztenek. M. hercegnő, ki nem sokára visszaszajó Párisba, Bécsből több toillette-t rendelt meg magának, mind rövid corsage-al, a ruha nem takarja el a lábat, az uszályon nincs garnitúra.

G. herceg menyegzője R. Margit kisasszonnyal igen egyszerű volt. A menyasszony tiszta fehér lampasrobeot viselt és csipkefátyolt, mely teljesen elborította.

Nizzából tündérmeséket írnak H... asszony estélyeiről, melyeken a legválogatottabb francia és amerikai társaság gyűlt össze a nagy kiterjedésű téli kertben. A salonok is egészen el vannak lepve virágokkal és zöld növényzettel. Minden hölgy beléptekor sokrot kapott, olyat, a mely épen a toillettéhez illett; voltak kis hószinű virágokból fűzött csokrok, tarka kéve alakúak, ernyő formák és ezek anyira megtetszettek, hogy másnap küldtek belőlük Párisba, Londonba, sőt Szt.-Pétervárra is egy pár tucatot.

P. asszony szerdai jour fixén a habos ruhák mellett látni lehetett sima vagy csikos atlasz és bársonyruhákat, pompadour-szövetet ráhimzett virággal. Ezen szövetekre nem illesztenek garnitúrákat. Az ilyeneket kivált a táncosnők keresik, kik természetesen jobban kedvelik a könnyű ruhákat, melyek a lábat szabadon hagyják; az uszály félhosszu és be van hajtva. Táncutin a nő, ha sétálni akar, az uszályt összefogó szalagot leveszi egy gombról és az uszály szétterül.

Nagyon használják az indiai mousselint, csipkével garnirozva; ezeket virágsokrokkal, vagy virágcafrangal szegélyezik csigavonalban. Ez a tündéradarabokra emlékeztet, csak hogy a nőnek, ki ilyenekkel akar feltűnést kelteni, meg kell tennie azt az áldozatot, hogy a bál ideje alatt egyáltalán nem ül le, hanem folyvást táncol és a táncszünetek alatt sétál.

A fiatal leányok toillettejei ez évben sokkal egyszerűbbek, mint a mult télen; leginkább fehér mousselint és áttetsző kettős krepszövetet használnak a nehéz selyem helyett. Táncestélyeken és ebédeknél indiai igen könnyű fehér rózsaszín, vagy halványkék indiai kásmirt viselnek, hasonló színű tafotával; olykor tarlatánnal borított egyszínű selyemruhát is kapnak, de fodrokat nem szabad viselniök.

Mondják, hogy a bálokon csipke-écharpe-akat fognak használni; az écharpe elől virágokkal szegélyezett kötényt fog képezni, másik fele pedig fél-jupeot, mely körül fogja a termetet.

Karácson napján S... hercegnőnél egy halványkék és tengerszínű pekinrobe keltett feltűnést. A kötényen elegansul váltakoztak csipkehullámok, halványkék szalagok és pekin-színű sávok! a corsage felül négyszögletesen nyitott és csipkefodron végződik.

**Divatképeink magyarozatát** térhiány miatt jövő számunk hozandja.



**Tom Pouce** a híres törpe meghalt. Ez a gúnyos híradás érkezett a kis „nagy férfiú“ szülőhelyéről, Bergum nyugtfrieslandi városkából. Kétségkívül sokan fognak e sorok olvasásakor egy részvevő mosolylyal megemlékezni az apró nevezetességről, ki az ötvenes években Budapesten is megfordult s az Erzsébet- (akkor uj-vásár) téri német színházban láttatta magát. Sőt hallatta is. Külön irtak számára egy vigjátékor s ebben tündököltette művészi tehetségét. Mikor a hősnőt meg kellett ölelnie, létrán az asztalra mászott, párbajt pedig székre állva vívott. Darab végén inasa karjára vette s a parányi emberke udvarias látogatást tett az előkelő páholyokban. Nagy föltűnést okozott Pest utcáin az „admirál“ (így hivta magát,) kalaptoknyi fogata is, két csodapaciny borzas skót ponnyval s a bakon kis szerecsen kocsissal, ki azonban mégis óriás volt, urához képest. Tom Pouce addig játszott az amorosót, míg picit szive igazán megdobbant egy színésznőért s el is vette feleségül. Fiáról kinek III. Napolen volt a keresztapja, azt híresztelték az akkori újdonságszegény világban, hogy óriás lesz. Tom Pouce már közel húsz év óta nyugodott babérjain és pénzes erszényein, mert „múutjában“ nagy vagyont szerzett össze. Igazi neve Hannema volt: vízkór ölte meg. Szivarládányi koporsóját kétségkívül nem kíséri részvétlenség.



### Andris gazda töprengései a nagy politikáról.



Bismarck herceg már aztán az igazi vas-ember, a mondó vagyok én ma; neu ijed meg a maga árnyékától, csak egy kicsikét szepeg a socialistáktól, meg nem tudom én még miféle más listáktól, kik ellen kemény törvényt is hozatott a birodalmi gyűlés által.

Ezt a kemény étket még talán meg sem emészthette a jámbor német gyomor, s már is más kemény dolgot adott be a vas-herceg a gyűlésnek törvényerőre emelés végett, talán azért és nem egyébért, csak hogy mutathassa nagy bátorságát és hatalmát.

A javaslat szól a birodalmi gyűlés tagjai felett gyakorlandó fenyítő hatalomról. E szerint a birodalmi gyűlés két alelnökéből és tíz tagjából álló bizottság fogja gyakorolni e hatalmat, amely az elnökre endeletere vagy husz tag javaslatára ül össze. A bizottság elítélheti a képviselőt. 1. reudreutásításra az egész ház színe előtt; 2. az egész háztól bocsánatkérésre; 3. kizárhatja a törvényhozási ülészak egész tartamára. Ezzel együtt a birodalmi gyűlésbe leendő megválaszthatási jogától is megfoszthatja. De külön határozatot is hozhat megválaszthatási jogának elvesztésére. Ha a birodalmi gyűlés tagja olyasmit követ el, ami a fenyítő törvények szerint is büntetendő cselekedetet foglal magában, az illető átadható a fenyítő katonaságnak is. A büntetéssel együtt az is kimondható, hogy az illető beszédet vagy nyilatkozatot nem szabad e sajtó útján közölni.

No, Csanyági Sándor batya, most igyék hát testvér-poharat a Schöneres urammal.

### Lovaggá ütés.

Valamennyi társaskörben megvan az a szokás, hogy annak, ki teljesjogú taggá akarja magát elismertetni,

valami különöst kell tennie vagy szenvednie. A lovag vállraütést kapott felavatása alkalmával. Hát a vadászt, ki először lő valamely vadat (nem bakot), nem rántják-e le lábáról, hogy a puskavesszővel ráverjék az emlékeztetőt.

Egyik határszéli nagyobb községünkben is az a szokás uralkodik, hogy ha valamely leány a faluból idegen legénnyel jegyzi el magát, utóbbi a falu legényei jól elütlegelik; midőn azonban az ütlegeket már megkapta, akkor vége az ellenségeskedésnek, a legények most hozzájuk tartozónak tekintik a tolakodót s hű barátsággal viseltetnek iránta. Ez a szokás durvának tűnhetik fel ugyan, de ugyanannak a társasszellemnek kifolyása, melyből más, hasonló szokások eredtek.

Az 1872-i télen nagy izgatottságban volt a falu legénysége. Sőt nemcsak a legények, hanem az öregek is összedugták fejeiket s fontoskodó arccal beszéltek meg a napi kérdést, azt a kérdést ugyanis, hogy vajon a lelkész leányának vőlegénye, a szomszéd falubeli lelkésznek szintén meg kell-e kapnia az ütlegeket. A lelkészleány a faluban született, növekedett, mint gyermek a falusi gyermekekkel játszott, s mint felnőtt hajdon a falubeli legényekkel táncolt; szép, vidám és jószívű, ment minden büszkeségtől, de a többiek mind büszkék voltak rá, ki, mint a falu valódi gyermeke, minden örömeiben, bánatukban részt vett. Most azonban az ifjaktól, valamint öregektől régóta rettegett dolog bekövetkezett — idegen férfiú volt elviendő a falu diszét. Nem kellett-e neki is megfizetnie a szokásos váltságot? Az utcákon, lakások- és kocsmákban hosszasan megvitattott kérdést most már végleg el kellett dönteni; a legények elhatározták, hogy ünneppélyes nyilvános gyűlésben fognak a kérdés fölött tanácskozni és szavazni.

\* \* \*

Az arany számárhoz címzett koresma nagy táncszobájában gyűlek össze a legények tanácskozásra. Az asztalon csengetyű állt, mely jobb időkben a teheneket az istállóból a legelőre szokta volt hívogatni — ez volt az elnöki asztal. Mellette állt a szószék, négy összerakott székből, melyekre két darab deszka volt fektetve; elől félkörben székek voltak felállítva, a most még egyes csoportokban csevegő legények számára. Fent a magasan, honnan ünneppélyes alkalmakkor a zene szólalt meg, most a falu szépei ültek testületileg, kivéven a lelkész leányát. A falak mellett levő padokon öreg emberek és asszonyok ültek; kívül pedig a folyosón még egy csoport lármázott azokból, akik már be nem értek.

A közeli toronyóra ütése az est hetedik óráját jelezte. A tehénpásztor fa és segédje — leginkább az elnöki csengetyű beszolgáltatásáért az elnöki szék mögött foglalt helyet. A csengetyű hangja átcsengett a szobán, s az elnök helyéről fölemelkedve, nyers hangon s röviden így szólt:

— A gyűlés meg van nyitva. Napirend: megkapja-e a lelkész leányának vőlegénye a szokásos ütlegeket vagy ne? Három szónok jelentkezett, kettő mellette, egy ellen; tehát előbb az egyik mellette, aztán a másik

ellene s végre a harmadik ismét mellette emel szót. Most Cirok Pistái a szó.

A felhívott igen erős, széles vállú legény, föllépett a szószékre s aztán kétszer köhögven, ilyenformán szólt:

„Legényttársaim! A dolog nekem igen egyszerűnek látszik. Két pont forog kérdésben: 1. Hóvári Piroska a falusi leányok közé tartozik-e? Történt-e valaha, hogy időgen férfi, ki falunkból nősült, nem kapott volna ütleget? Az első kérdésre mindanyitoknak igennel kell felelnie. (Helyeslés.) Piroska köztünk született, velünk növekedett s ő maga is gyakran mondta nekünk, hogy hozzánk tartozik, s velünk tart élete fogytáig. Ő hozzánk akar tartozni, mi azt akarjuk, hogy hozzánk tartozzék, s ez büszkeségünk, de e szerint kell cselekednünk is. Tehát ha nem ütlegeznénk meg völegényét, nem cselekednénk e szerint, akkor Piroskával úgy bánnánk, mintha nem tartoznánk hozzá, s ezzel őt megsértenénk. (Hosszan tartó éljenzés.) Ő megtisztel minket azzal, hogy hozzánk akar tartozni, tehát nekünk is meg kell őt tisztelnünk azzal, hogy vele, mint hozzánk tartozóval bánunk s így meg kell ütlegeelnünk azt a férfit, ki őt elviszi tőlünk. (Viharos éljenzés.) Tulajdonképen nehezünkre fog esni a szomszédfalubeli lelkész úr megütlegelése, de meg kell tennünk! Meg kell tennünk azért is, mert nem akarunk eltérni az ősrégi szokástól s ezzel a második pontra térek. A legöregebb embereknél tudakozódtam és mindnyájan azt mondták, hogy a megütlegelés mindig megtörtént. Avvagy tud valaki esetet, midőn kivétel történt? Senki. Tehát most se tegyünk kivételt!”

Zajos tetszésnyilvánítások közt lépett le Cirok Pista a szószékről. A teremben igen nagy nyugtalanság kezdett támadni, asszonyok, férfiak, leányok csevegtek és kiabáltak össze-vissza.

— Csend legyen! dörgé az elnök, megrázzván a csöngetyűt. A szó Kóbor Petié.

Sugár magas, szalmaszínűhaju s vizszin szemű legény lépett a deszkára. Az ugynevezett udvaros fia volt, vagy azé a paraszté, ki az összes papi földeket művelte, miért az aratás eredményének egy részét kapta. Peti sokszor megfordult a paplakban, s a szép Piroska ismerősen tudás vágyát, sek könyvet kölcsönzött neki, s ő azokat mohón olvasta. Kóbor Peti rajongott a lelkész leányáért. Ha volt valaha minden földi kívánságtól ment teljesen önzetlen szerelem, úgy az eme porlegény szívében élt... Csak az az egy forró kívánata volt, hogy őt megóvja annak fájdalmától, hogy szívének kedvesét megütlegelik. Halk, kezdetben remegő hangon kezdé beszédét, mely azonban lassankint szilárdabbá vált, arca lángolni kezdett s szemei ragyogtak:

„Uraim! — kezdé (önkéntelenül alkalmazta ezt a szót, melyet ország- és négyülési jelentésekben oly gyakran olvasott), uraim! tisztelt előttem szóló úr azt az állítást kockáztatta, hogy Piroska kisasszonyt meg kell tisztelnünk azzal, hogy kedvesét megütlegeljünk, s ő sértve érezné magát, ha ezt nem tennénk. Uraim! Szerető szív érezhet-e mást, mint fájdalmat, ha azt, akít szeret, megütlegelik? Hát még Piroska kisasszony szíve, kinek mély érzelmeit szer meg ezer esetben megismertük?! S aztán uraim, ő maga mondta nekem, mily fájdalmasan esnék neki, ha az ifjú lelkész úr ütlegeteket kapna, szép szemében könnyekkel kért engem, hogy odahassak, hogy ez ne történjék meg. Tehát így senki sem kételkedhetik azon, hogy a megütlegelés által csak fájdalmat okoznánk neki. Most pedig azt kérdelem önöktől, uraim, a karnak-e neki fájdalmat okozni, neki, ki itt, ebben a teremben fehér, bársony-puha kezét, a mi durva, duzzadt kezeinkben téve, velünk táncolni nem röstel? Ki minden ünnepélyünket megtisztelte jelenlétével? S nem állt-e híven mellettünk a szükségben és veszélyben? Midőn két évvel ezelőtt a gonosz láz dühöngött falunkban, nem ült a betegek ágyainál! (Igen, azt tette! kiálták az asszonyok

zokogva.) Nem lopózkodott-e titokban a szegények kunyhóiba, szélben s esőben, pénzzel, fehérneművel s élelmi szerekkel? (Igen, úgy van! kiálták az asszonyok sirva.) S önök, — folytatá szónok emelkedett hangon hálából jósaéért fájdalmat okoznának neki; a fájdalom érzetével válják meg tőlünk, a megütlegelés emlékét vigye msgával új lakóhelyére? (Hangok: Nem, nem; az elnök csönget.) Kérem a tisztelt elnök urat, rendelje el a szavazást a következő javaslat fölött: a lelkész leányának völegénye, nehogy a leányok fájdalmat okozzunk, nem kap ütlegeteket. Önöket pedig uraim esdve kérem fogadják el ezt a javaslatot; becsületére válik önöknek.

Szónokot, midőn helyére ment, asszonyok vették körül, s zokogva szorngatták kezét, atyja is hozzálépett, megölelte s esőkolta őt. Ismét zaj támadt a teremben, valamenyien beszéltek, kiabáltak és veszekedtek, az elnök nagy fáradtsággal állította helyre a csendet, s azután kiáltá:

— Baréka Józsié a szó!

Erre minden szem várakozással fordult a derék ifju felé, ki katonás tartással lépdelt s könnyű ugrással a szószéken termett, melyen bátran megállott, gesztenye színű bajuszát pederve, miközben győzelmes mosoly játszott ajkai körül, mely azt látszék mondani: könnyű lesz nekem elmosni az előbbi beszéd által előidézett benyomást. A vidám sötétbarna szemek áttekinték a terem minden zugát s aztán nyájas kifejezéssel fordultak a karzat felé, hol egy kék szempárral üdvözlötet váltottak, majd csengő hangon kezdé beszédét:

(Vége köv.)

### Csalódás.

Rendőrtiszt: Ön tehát azt hiszi, hogy az a fiatal ember, ki önnel egy kocsi-osztályban ült, önnek óráját ellopta; miből gyanítja ezt?

Hölgy: Egészen hozzám simult!

Rendőrtiszt: Miért türte ön ezt?

Hölgy: Azt hittem, csak udvarolni akar nekem.

### A jelenkorból.

— Te, Szepi, mikor kelünk már egybe, oly régóta ígérsz már nekem házasságot!

— Várj csak! Úgy gondolom négy hét múlva összelopok annyit, hogy egybekelhetünk.

### Ez is ok.

— Tegnap felmondtam!

— De miért? A bér nagy, az élelmezés jó s minden vasárnap kimenet!

— Tudod a Franci nem türi — az uraság a bort kereskedésből hozatja, s így csupa bepecsételt üvegeket kapok.

### Érték fölismerés.

— Atyám, hogyan lehet a valódi gyöngyöt a hamisítottól megkülönböztetni?

— Egészen egyszerűen, elviszi az ember a zálogházba, ha utánzott, akkor nem fogadják el,

### Bók.

— Kedves báró, engedjen meg ön, hogy mindig nevetnem kell, ha valami bolondot mondtam.

— Oh, kérem nagyság, de emellett egész nap vidám hangulatban van.

A „Uzalád Lap“ ja 20-ik számában közölt ta-  
lányok megfejtése a következő:

**A sakk-talányé:**

„A világfájdalom.  
Rég ide vágyakozám kebeledbe  
Hüs árnyat adó kis  
Édeni kertescském,  
Itt nyugodom ki magam.  
Hol tanulandom a szent uristent  
Földre borulva  
Bánva sok bűneim:  
Öt imádni, csak öt.“

**A szótalányé:** „Szivárvány“

**A betűtalányé:** „Ártatlanság“

**A számrejtvényé:** „Isten áld meg a ma-  
gyart“

A kitézött jutalmat **Andrássy Gyuláné** urhölgy nyerte.

Helyes megfejtéseket ezeken kívül következő t. ol-  
vasóink küldtek be:

**Angyal Irén**, Altnáder Jusztna, Antalik Lina, Arabella,  
Ádámik Klára özv., Anton nővérek, Ambrózai Emma

**Budayné-Rumpler Nina**, Bohner L.-né, Baghy Ilonka, Bartusz  
Anna, Bagyik Erzsébet, Békessy Róza, Bajzath-Kovács Mariska,  
Buza Sándorné, Balassa Gizella, Batty Irma, Balassa Margit, Bol-  
dogh Kálmánné, Braun Regina s Etelka, Bagyik Erzsike, Bodog  
Teréz, Balajthy Ilonka, Biczó Erzsike, Bagi Borbála, Bary Amália,  
Békéffy Sándorné, Benkó Ilona, Bakats-Kolozsváry Ida, Bakacs-  
Blanka.

**Czabek Vilma és Ludmilla**, Csécs Izabella, Csepey Évike,  
Cseh Jolán, Csató Jolán, Csillag Juliska, Csalogányi Mariska, Czi-  
pura J.-né, Csernó Melinda, Czirner Emilia.

**Derecsy Mariska**, Dóczy Endréné, Dudik Margit s Ilona,  
Dobál Pepi, Derényi Ferencné, Dechsler Hermin, Dzsida Mihályné  
Domanek Istvánné, Dénes Lajosné, Dudich Istvánné.

**Erdélyi Gy.-né**, Emödy Bianka, Eesey L.-né, Ereky W. Ma-  
riska, Égi Ermin, Eöry-Posta Mariska, Erdőhegyi-Rózsa Piroksa

**Fet-Szerbár Ilonka**, Fülöp Julia, Flaskay Dezsőné, Föld-  
váry Klára, Fehér Ida, Fülöp-Plank Teréz, Fodor Julia, Fronhoffer  
Franciska.

**Györgyi Irma**, Gaján-Szomor Etelka, Gál-Murányváry Irma,  
Gózonne-Simon Janka, Györy Etelka, Görgey Vilma, Gödölle Erna,  
Göndöczné-Horváth Julia, Geiger Dezsőné, Györfy Jolán, Glück Irén

**Huszár-Bátky Rózsa**, Harsányi Lina, Hatvani Lotti, Horváth  
Jolán, Hoferné-Losy Mariska, Horváth Mária, Hidegi Antónia,  
Hadzsy Irma, Hängel Erzsike, Hayt Giza, Hubay Endréné, özv. Hitt-  
rich Ida, Hargitay Anna, Hosszu Emilné.

**Igaz Berta**, Igics Mariska, Ivády Miklósné.

**Jungwirth Julesa**, Joachim Irén, Juhász Emma, Janes Aranka

**Köváry Miklósné**, Kaufmann Rózsa, Kutassy Mariska, Kiss  
Gézáné, Kozma Ilonka, Kocsy nővérek, Kiss Jánosné, Konez Gab-  
riella, Kohár Lenke, Kubinszky Jánosné, Kontz Viktória, Kovács  
Izabella, Kessó Károlyné, Kovács Juci, Korsinek Sárka, Kerekes  
Anna, Z. Kiss Lászlóné, R. Trux Mariska, Kosztolányi Aranka,  
Kovács Anna, Kövér Ilma, Kovács Aranka, Kappézy Vilma, Ko-  
rick Zsófia, Karcsei-Schidlík Borbála.

**Lészaí Kati**, Laczkó Izabella, Lauka Mariska, Liebermann  
Róza, Lang Mari, Lóbor-Szikra Ilona, László Ferencné, Lázár Kata-  
lin, Ligethy Julia.

**Molnár Esztike**, Mikos Nándorné, Mikos Ilonka, Molnárné,  
Németh Jolán, Márkus Lászlóné, Mikos Gizella, Márton Imréné,  
Molnár Amália, Mayhen Irma, Móder Adalberta, Matusch Kle-  
mentine, Mayerfi Juliska, Molitorisz Berta, Meller Katinka, Mezey  
Teréz, Mihály Róza, Molcsányi Pozsgai Ilona, Mészey Ilona.

**Novák Matild**, Nagy Gyözőné, Nagy Esztike, Nágel Ster-  
beczky Teréz, Nagy Vincéné, Nyilas Agnes, Nagy-Károlyi Berta,  
Németh Bianka, Neustadt Regina, Nagy Tamásné.

**Okniczky Erzsike**, Ostermann Luiza és Nina, Öböli Etelka,  
Okolicsányi M.

**Papp Mariska**, Pöck Irma, Polgár Lászlóné, Pércy Mariska,  
Potoczky Antónia, Perlaky-Kosinszky Mariska, Péczér Ignácné,

Pápay Leánderné, Perczel Skodacsek Zsuzs, Pongrácz Ilona, Prop-  
per Berta, Puskás-Biró Otilia, Patrovsky Dezsőné, Pihovszky Zsó-  
fia, Propper Róza.

**Rumplerné-Maurer Nina**, özv. Rumplerné-Bognár Fáni, Ri-  
manóczy Jenőné, Russanayné-Pándorfer Mariska, Raabné-Wiss  
Sarolta, Radetzky Károlyné, Rechnitzer Berta, Ruszdyák Paula,  
Radocsay Etelka, Reitter Luiza, Radocsay Nina, Ratkovszky Mari,  
Rekvényi Riza, Romanovszky Mariska, Reismann Mária.

**Szilády Gézáné**, Szabadi Fr. Gizella, Sipos-Kolacsek Terézia,  
Stefina Berta, Schlick Jolán, Szászy Mariska, Szovát Ilon, Schusztér  
Emma Spatenka Leopoldine, Soósné-Veréby Emma, Szuhár Ter-  
csi, Somogyi Jolán, Szövényi Etelka, Szilágyi Erzsike, Scheltsch Mi-  
hályné, Szilágyi Adél, Szirmay Szidónia, Sággy Mathild, Szorád  
Bélané, Szecsány Vilma, Scheffsik Mihályné, Szabó Józsika, Szabó  
Ferencné, Simon Etelka, Sudár Mathild, Stark Jenőné, Stenczel  
Vilma, Schön Rozália, Szabó Mari, Szabó Antónia, Sipos Péterné,  
Scheffsik Mihályné, Szturék Istvánné, Szilágy-Schulcz Vilma.

**Tóth Pálné**, Tóth Terka, Tarafás Aranka, Tátray Józsefné,  
Tómek Istvánné, Tóth Juliska, Török Elvira, Tóth Istvánné, Tóth  
Lajosné, Tamás Kornélia, Tóth Péterné, Trájer Margit.

**Ujszivny Ilona**, Úrge Fanni, Ujhelyi-Lami Ilka.

**Vitályos Róza**, Vinczi-Sebestyén Ida, Várföldy Elekné, Vu-  
kics Arakka, Veres Ilka.

**Zsedényi Erzsike**, Zlinszky Istvánné, Zwarinyi Jánosné, Zom-  
bor Juliska (B), Zatlukal-Evva Etel, Zongor Mariska.

**Angyal István**, Almássy György, Antok Dániel, Ágoston Béla,  
Agyagassy Sándor, Ádám Albert.

**Buday László ifj.**, Balajthy István, Bárkányi Mih., Belák  
József, Bognár György, Bódi István, Bene Ferenc, Barnafy Gábor,  
Bullay Mih., Biliczky Aladár, Berger Gusztáv, Benedek József,  
Bódi István, Babits József, Bezinkey Béla, Buday Aurel, Bolemann  
István, Buza Sándor, Bartha Albert, Baumgartner J., Bugyi Ferenc,  
Boldog K., Bodó István, Borbola Kornél, Bartha J. Béla, Boros Gyula,  
Bauman Nándor ifj.

**Csete György**, Csongvay Lőrinc, Csepey Zsigmond, Csonth  
Béla, Csorba Ferenc, Csernyánszky József, Csató István, Cseh La-  
jos, Csegezy Lajos, Cserény Mihály, Czirák János, Cziike Ferenc,  
Csörgő Sándor, Czánik Gyula.

**Derecsy Péter**, Dux Armin, Dudits Gyula, Detary Ferenc,  
Dessewffy Kálmán, Duroczky Andor, Dobay Lajos, Denk Árpád,  
Dolezsal József, Dávid József, Dósa János, Davidovits Adolf, Do-  
monkos Péter.

**Ecsedy Károly**, Ekes Lajos, Ehlinger Fer., Egely Márton.

**Füle János**, dr. Frank Miksa, Frey Ottó, Fehér József,  
Fischer Károly, Falsik S., Funk Ignác, Fodor Dániel, Fodor  
Sándor, Ferenczy Kálmán, Finkmann Vilmos, fogyasztási adóhiva-  
tal Komáromban, Futman Pál.

**Gedeon Gáspár**, Goldstein Fülöp, Graizely, Gorovy Miksa,  
Grünfeld Mór, Gruber János, Gyenes János, Gergelyi László, Gulyás  
Kálmán, Györfy Gábor, Grosz Soma, Gózan Sándor, Gulassa Já-  
nos, Glück Lajos, Govrik Sándor, Gergely Lajos, Gera Szilvesz-  
ter, Grünfeld M. Grosz Gábor.

**Hofer Ferenc**, Haller Károly, Huszár István, Hetey Lajos,  
Hirt Pál, Hamar András, Haaz Antal, Hirschl Károly, Heller  
Ignác, Harsági Ferenc, Hankó Antal, Hokovicz, Hernászthy V.  
Béla, Horvátovics János, Hirsch Ignác, Heid Alajos, Hodosy Ernő,  
Horváth Béla

**Illés Gyula**, Inezedy József, István Albert.

**Jablonszky Imre**, Juhász Lajos, Juhász M., Juhász Károly,  
Jovánovits Emil, Jablonszky Mihály, Juhász Miklós, Jaszencsák  
Gusztáv.

**Kiss István**, Krisztinkovich Árpád, Kubinyi Pál, Kamenitzky  
János, Kovács Sándor, Klein Jakab, Komáromi Gyula, Kemenczy  
Mihály, Klein Miksa, Kritsa Győző, Koller Lajos, Kovács Gábor, Ku-  
bányi József, Kökényesy Károly, Kozák Lajos, Kiss János, Kocsis  
József, Kovács Géza, Kron János, Kiss Sándor, Kovács Lajos, Kuthy  
Lukács, Kevitzky Adolf, Kruts Lajos, Kovács Albin, Körtvélyesy,  
Ádám, Kiss Dániel, Kántor Pista, Kreuchel Gyula, Kozma Kál-  
mán, Kunosy Armin, Kájel József, Krupetz Edé, Kiszely-Pap Fe-  
renc, Kövér József, Krausz Miksa, Kanda József, Kabai Sándor,  
Kovács Károly, Kopan János, Konecsék Dávid, Kaukol János, Kakas  
Lajos, Krupa Kálmán, Kámory L. Kamenár Ferenc, Kelk Géza

**Lung Mátyás**, Lázár Lajos, Lutz Ferenc, László Ferenc  
**Martiny Dezső**, Majnik Géza, Mikos Nánd., Mészöly Ambrus  
Mátkovics Ignác, Mattyasovszky N., Molnár János, Molnár Imre  
Miklós-Sztipán István, Marics József, Marthy György, Mezey Ign.,  
Machó József, Mihály Gábor, Mezey Miksa, Marek Samu, Munka  
István, Melegh I., Mocskonyi Gyula, Matóka Sándor, Makraneczy  
György, Muth Sámuel.

**Navratil Ede**, Nyáry József, Nagy Alajos, Német Zsigmond,  
Neubach Adolf, Nemetsék Ágoston, Nagy Béla, Neszméry Gáspár,  
Nyiri Lajos, Nagy Alfonz, Nagy Károly.

**Ordódy Mihály, Orencsák János, Österreicher József, Óriás József.**

**Puskás József, Polgár József, Perszina József, Pivovarszky Ágost, Perndl Adorján, Petrovszky Dezső, Péchy Károly, Pulgay Vilmos, Pollák Szigfried, Perlaky József, Puskás Ferenc, Pokorny Fer., Pártényi L., Palotai János, Persián János, Páczner Károly, Pázmány Elek, Pachoffer Ákos, Palcsesz I. Pete F., Plathy Bert, Péczely Árpád.**

**Ross Gyula, Rumpler Ferenc, Rech Gyula., Rehák Antal, Rudnay József, Rosenmayer Habakuk, Rakovszky Ignác, Rosenzweig Samu, Rác István, Rill Imre, Réthy Endre, Rosenberg Armin.**

**Strauber Soma, Schmidt Béla, Salamon Gyula, Sebestyén István, Szalay Károly, Szeiffert Kálmán, Spargnapane Antal, Szabó Mihály, Simon N., Surány Gyula, Szabó Sándor, Szabó Albert, Szilágyi Pál, Schwarz János, Székány Antal, Sikér Ágoston, Schaffer György, Sántha Simon, Stráda István, Szendrey János, Scultéty Kornel, Sallay Gyula, Székely József, Szoboszlai Pál, Saja Sándor, Sörös Béla, E. Szabó Gy., Stadler Mih., Sremmel, Sztipán Istv**

**Tomcsányi Márton, Tóth Ferenc, Tarisznyás János, Tóber János, Törös Ferenc, Tóth Aladár, Turner István, Takó Antal, Tóth Imre, Thomka László.**

**Ujsághy Bálint.**

**Vondrások Ferenc, Varga Gyula, Vasváry Sándor, Virág Tamás, Vitkovszky Imre, Váry Dezső, Vilheim Voma, Vecsey Sánd., Világosi József, Vlenirák Matyás, Váry Lajos, Vasassy József, Vasváry-Kovács Márton, Viski György, Veres Lajos.**

**Wákár István ifj.**

**Xantus János.**

**Zatkalik Károly, Zetykó Ede, Záborszky Gyula.**

49. 1. 38. 39. Ez bizonyára rokonod.

55. 72. 70. Ezt kiáltod, hogy ha vernek  
1—74. Tehát találd ki e verset!!!

A helyesen megfejtők közt diszkötésü költeményeket sorsolunk ki.

### Sakk-rejtvény.

Z l o c z k y D ö m é t ő l.

(Lóugrás szerint.)

hisz	mi	Hal-	a	nyom-	ban	De	sze-
ma-	it-	don	ó	na?	lét	ja,	bu
A	ki	fáj	ten	mult-	s gond	mes-	keb-
kül	i-	don	jár-	bus	lom-	mi	Nem
mi-	ze,	Jár	da-	ke-	a	Vár-	ja,
sen	nél-	kön-	ő	serv	fáj-	zött	mult-
nyer-	hal-	s bá-	ser-	mért	szám-	Hi-	na,
nat	ve-	azt	A	szen	Ke-	nak	ü-

A helyesen megfejtők közt érdekes zeneművet sorsolunk ki

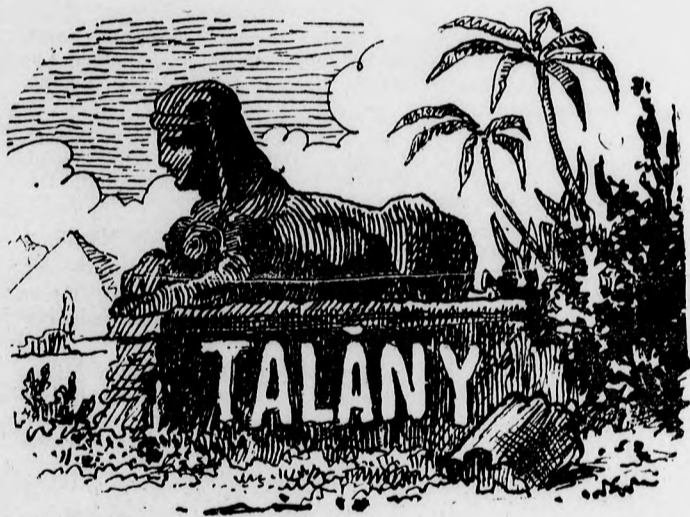
### Szerkesztői üzenetek.

**F. P.** III éves theologus urnak. Ungvár. Talánytejtésekért a jutalmakat részint a szerkesztőség, részint a talányok beküldői nyújtják, utóbbi esetben azonban gyéren szokott előfordulni. A regény iverit most nyomtatjuk, s elkészülvén azonnal még küldendjük t. előfizetőinknek. — A kérdéses szó **nem** folytonos a j t ó h i b a, hanem öntudatosan iratik úgy, s azt hisszük, hogy az irány tekintetében nem tartozunk felelősséggel senkinek. — **H. L.** nr. Sümeg. Az ujévi összetorlódás idézhetett némi zavart elő, azonban már segítettünk a dolgon. — **G. F.** urnak. Zilah. Még nem olvashattuk el, de amint futólag beletekintettünk, azt hisszük közölhető lesz. — **M. F.** urnak. Budapest. Kérjük, sziveskedjék sakk-talányokhoz jelesebb költőink műveiből venni szöveget. — **B Ferenc** urnak. Sört kerttünk reájuk. — **T. S.** urnak. Suúr. Sajtó alatt van, amint kész leend rögtön megküldjük. A volt kiadó még



ebben az irányban sem igyekezett eléget tenni kötelezettségének. — **B. K I** urhölgy. Vésztő. Tévedésből nem volt kitézve jutalom. A beküldött talányokra sört keritünk. **Ecsy Ferenc** urnak. A mult félévi folyamhoz bekötési táblánk nincs, mert a könyvkötő azt nyilvánította, hogy csak egész évi folyamához lehet díszes táblákat előre készíteni. — **U. I.** urnak. Budapest. A „csikós” is beválik. — **D. A.** urnak. Ráckeve. Az ujévi összetorlódás idézett elő ezuttal némi késedelmet, jövőre azonban a pontosság ellen nem leend ok panaszra. A dolgozatokra sört keritünk. Jó kívánataért fogadja őszinte köszönetünket. — **U. I.** k. a. Kis Cell. A megnyugtató, közelebb megérkezend. Miért nem kapunk többé a „Cs. L.” számára közleményt? Levelünk ezt a kérdést különben majd bővebben részletezendi.

**A többi beküldött kéziratokról jövő számunkban.**



### Számrejtvény.

Györffy Gábortól.

7. 39. 18. 46. Kedvesednek sokszor mondtad  
51. 21. 42. 71. Ajkairól el-eloptad,  
30. 27. 32. Kikerülné ezt mindenki,  
48. 32. Sok kézműves hasznát veszi,  
62. 32. 52. 60. 11. 74. 29. Van urak s úrnők zsebében,  
66. 26. 47. 15. De csak úgy becses. ha ilyen,  
50. 53. 61. 33. 5. Vándor madár elköltözik,  
58. 23. 63. Hogyha ez bekövetkezik,  
64. 68. 8. 62. 41. 47. 72. Sok szép nőnek ez a neve,  
24. 31. 61. 73. Soknak pedig ez kedvese.  
12. 65. 17. 32. 13. 51. 22. 10. 67. Híres város Magyarhonban,  
16. 1. 54. 10. Ezt óhajtjuk mi legjobban.  
43. 20. 3. 32. 66. 29. 69. Eunek hasznát veszed estve,  
37. 44. 28. 20. 40. 25. Láttál iyet de csak festve,  
9. 8. 14. 35. 2. 34. Öldöklő eszközül szolgál,  
45. 36. 56. 4. S ez rendelkezésedre áll.  
57. 6. 31. Ha templomban vagy azt mondd,

Második évfolyam.

2. szám

Budapest, 1879. január 12.

# A CSALÁD LAPJA

SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

OZORAY ÁRPÁD.



Szerkesztő- és kiadó-tulajdonostárs:

PERCZEL GYULA.

Szerkesztőség:

VI. ker. király-utca 11/16. sz.

Ide intézendő minden a l. p. szellemi részét illető közlemény.

Közlésre szánt kéziratoknál kérjük a papírnak csak egyik oldalára írni!

A leveleket kérjük bérmentesíteni!

Kéziratok visszaküldésére nem vállalkozhatunk, azonban közlésre el nem fogadott kéziratok kívánatra két hétig visszaadhatunk.

Kiadó-hivatal:

VI. ker. király-utca 11/16. sz.

Ide intézendő minden a lap anyagi részét illető közlemény.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 6 frt.  
Fél évre . . . . . 3 " "  
Negyed évre . . . . . 1.50

II. ÉVFOLYAM.

BUDAPEST, 1879.

NYOMATOTT A „HUNYADI MÁTYÁS INTÉZET GYORSSAJTÓJÁN.

## HETI NAPTÁR.

J a n u á r h ó.

Római-katolikus		Protestans	Görög-orosz	
12	Vasárnap . .	Ernő pk. M.	Rein.	31 Melánia
13	Hétfő . . . .	Veronika sz.	Vidor	1 Jan.1879.U.v.
14	Kedd . . . . .	Vidor. Bódog	Bódog	2 Szilveszter p.
15	Szerda . . . .	Mór ap., M. e. r.	Mór	3 Malakhiás prf.
16	Csütörtök . .	Marcel p. vt.	Marcal	4 70 apostol
17	Péntek . . . .	Antal ap:	Rem. Ant.	5 Theopempt
18	Szombat . . .	Piroska vért.	Piroska	6 Epippan.

☉ Holdtölte 8-án 1 óra 4 perckor délután.  
 ☾ Utolsó negyed 15-én 18 perckor déli 12 óra ut9n.  
 ☀ Ujhold 22-én 1 óra 7 perckor délután.  
 ☽ Első negyed 30-án 1 óra 1 perckor délután.

**TARTALOM:** Konkoly Thege Miklós és az ó-gyallai csillagda. (Két képpel.) — Ráró és csillag. (Elbeszélés.) Költői levél. (Vers.) — Az első rétes, s első csók. (Vig elbeszélés.) (Vége.) — A mi életünk. (Vers.) Egy könnyű története. — Hölgyrovat. (Képekkel.) — Mozaik. — Humor. — Megfejtők nevei. — Talányok. — Szerkesztői üzenetek. — Mellékleten egy iv regény. — Borítékon. A hét újdonságai. — Előfizetési felhívás.

## A HÉT UJDONSÁGAI.

### A hét története.\*)

A nagy politika szünetel, s így a közfigyelmet és érdekeltséget, melyet hazánkban mindig ez a telhetetlen szörnyeteg, a mit politikának neveznek, szokott fölemészteni, most, e héten kivételesen más dolgok vették igénybe.

A fővárosi élet mult heti történetét egy irodalmi és egy művészeti esemény képezi:

Az irodalmi esemény. A „Petőfitársaság“ ünnepélyes közgyűlése; a művészeti esemény: Joachim kisasszonyé.

A Petőfitársaságról, irányáról és céljairól olvasóink egy része talán alig van még tájékozva, legalább lapunk azokról ez ideig még mit som szolt.

A „Petőfitársaság“ a magyar szépirodalom ez idő szerint legmunkásabb és legtöbbet dolgozó művelőiből kettős célból alakult.

Az első: nagy nevű és halhatatlan írónk iránti hódolatát egy nevére nevezett társaság alakításával kifejezni s annak emlékeztetést külső és látható módon is megörökíteni;

A második pedig, az erősek és kiválóan fiatal erősek egyesítése által a nemzeti szépirodalmat fejleszteni, emelni, az olvasó közönség érdekeltségét fokozott mértékben fölébreszteni, s a fiatalabb irodalmi erüket nagyobb munkásságra s odaadóbb tevékenységre buzdítani.

E kettős szép célnak a fiatal társaság elismerésre méltólag igyekezett megfelelni, s rövid, alig két éves pályája alatt figyelemreméltó eredményeket ért el.

A társulat által több fiatal író nagyobb tevékenységre és munkásságra ösztönzött, s több már már elhallgató lantos pendített meg.

Kiadványaiival, melyek kivétel nélkül magasabb színvonalon álló művekből állanak, a magyar szépirodalomnak elismerésreméltó szolgálatot tett. De még nagyobbak nevezhető azon siker és eredmény, a mit a közönség érdekeltségének fölébresztésében fölmutathat.

Különösen a fővárosban, ez idegen, közönyös talajon, melyen a magyar szépirodalom, fájdalom! még maig sem birt oly édes és meleg otthont találni, a minővel más népek irodalma fővárosaikban dicsekedhetik.

Mert haj! Magyarország fővárosa még ma sem egészen

\*) Eme rovatunkat oly célból rendszeresítettük, hogy t. olvasóink a hét eseményeiről folytonosan szellemes modorban egybefoglalt tudósítást, s irodalmi és művészeti életünk mozgalmában is mindig tájékozva legyenek.  
Szerk.

magyar, s így nemzeti irodalmunk művei itt még a lakosság egy jelentékeny része által idegenekként tekintetnek s feltűnő közönnyel fogadtatnak.

Ez idegenség és közöny megtörésében a „Petőfi társaságnak“ nagy érdeme van. Felolvasó üléseivel valóságos részt tört a közöny és részvétlenség jegében, s oly körökben ébresztette fel a nemzeti irodalom iránti figyelmet, hová eddig a magyar lant hangjai csak vajmi ritkán hatoltak be.

E felolvasó üléseknek folyvást nagy és állandó közönzőségük volt és pedig nem csak a fiatalságból, mely tulajdonképen nem anyira a fővárost, mint a vidéket képviseli hanem a fővárosi nők köréből is, kiknek jelentékeny része eddig idegennek nevezhető családokból került ki.

Ezt a rendes havi felolvasásokon is, de különösen az ünnepélyes nagy gyűlésen észlelhettük.

Az akadémia díszterme egészen megtelt ez alkalommal, s a hallgatóság nagyobb felét női közönség képezte.

A felolvasások egytől egyig nagy érdekeltséget ébresztettek, s Zichy Géza gróf szép emlék-beszéde halhatatlan érdemű színiköltőnk Szigligeti felett, Lauka Gusztáv költői leírása Petőfi Sándor házasságáról, Balázs Sándor „Mici és Mariska“ című kedélyes rajza, (melyet még a negyedév folyamán bemutatunk olvasóinknak) a szép költemények s az emelkedett hangú elnöki beszéd s titkári jelentés oly kedélyeket nyertek meg a magyar szépirodalom számára, melyek eddig csak Heine és Schiller nyelvének műveiről lelkesedtek.

Ebben fekszik a „Petőfi társaság“ főérdeme, s ez teszi azt a magyar olvasó közönség érdekeltségére érdemessé.

Mi részünkről jövőre folyvást éber figyelemmel kísérendjük e szép s nagy célú társaság működését és felolvasó üléseit, s azokról olvasóinkat rendszeresen értesítendjük.

A második főeseményről: Joachim hangversenyéről röviden csak annyit mondunk, hogy Joachim ez alkalommal is bizonyította, hogy Ole Bul és Reményi mellett a világ első hegedűse, s hogy magyar származására jogosan és önérettel büszkék lehetünk.

Krónikás. \*)

\* Az udvari bál. Az idei farsangra tervezett udvari ünnepélyek sorát, f. hó 8-án Bécsben az udvari bál nyitotta

\*) Egyik ismert írónk álneve.

meg, mely az exotikus virágokkal dusan díszített redoute-terekben tartatott. Az udvari meghívó szerint a bál kezdete esti 8 órára volt megállapítva s a redoute nagy termében és mellékhelyiségeiben nagy számu vendégsereg jelent meg. Míg a fényes társaság a termekben élénk tarsalgás között ide s tova hullámozott, a belső elfogadó termekben a diplomacziái kar és az arisztokrácia azon tagjai gyűltek össze, kik még nem voltak a Felségének, a királynénak bemutatva. Ő Felségeik 9 órakor jelentek meg s a bemutatás után cerelet tartottak. A királyné mályvalila nehéz selyemruhát viselt a szokásos hosszú uszálylyal. A legfinomabb csipkékből készített felső dísz gyémánt-agraffokkal volt feltűzdözve. Dus hajzata szabadon omlott le fejről s gyengéden áthajtva vissza volt tűzve a fejre, melyet ragyogó gyémántokból és drágakövekből álló diadem díszített: nyakán hasonló collier volt. Ő felségeik a kísérettel együtt végig haladtak a termen, s a királyné a zenekar alatti emelvényen foglalt helyet. — Oldalán egyfelől Mária Terézia főhercegnő, másfelől gróf Andrássy Gyuláné ültek. A király a társaságba vegyült s számosakkal élénken tarsalgott; különös előszóval és hosszasan beszélt azon tisztekkel, kik a boszniai hadjáratban részt vettek. A zenekar közvetlenül aztán, hogy a királyné leült, keringőt játszott; a zenekart Strauss személyesen igazgatta. A táncot gr. Cholowiecki százados kezdte meg gr. Andrássy Ilonával. A királyné nagy érdekléssel nézte a mulatságot közben-közben egyes hölgyekkel tarsalogva. Fél 12 órakor, közvetlenül a cotillion kezdete után ő Felségeik visszavonultak. A nők öltözéke leginkább arany- vagy ezüsttel áttört brocatból, vagy nehéz selyem és atlasz-szövetből volt készítve. A dísz brüsszeli csipkék képezték, tulnyomó volt a gyémántékszer. A nők egyszerűen hordták hajukat. A leányok a lehető egyszerűbben voltak öltözve; egyszerű gáz, vagy tülszövetet virágdíszítéssel lehetett látni mindenütt. A ruhák szorosan a testhez simultak s az újabb divat tekintetben még nem tudott érvényesülni.

\* **A képviselőház** pénzügyi bizottsága kedden tartja első ülését, melyen a pénzügyminiszter jelentést tesz a Bécsben megkötött kölcsönműveletről.

\* **A nemzeti színházban** tegnapelőtt a „Hugenották“ előadása Nagyné Benza Ida asszony megbetegedése miatt, elmaradt s a „Troubadour“ került színre, Balázsné asszonnyal és Perottival.

\* **Muszurus pasa** londoni török nagykövet e napokban fővárosunkon át utazott Bécsbe.

\* **Joachim**, meglehet, ad egy harmadik hangversenyt is, minthogy ma estére igen sokan nem bírtak jegyhez jutni.

\* **Az egyetemi könyvtárban** múlt hóban 4368 egyén 5733 művet használt.

\* **A városligeti fürdőt** tavasszal építeni kezdik, hogy nyáron már használni lehessen.

\* **A „Komló“-ban** Erdélyi Náci népzenei társulata közetszés mellett mutatta be magát.

\* **Gallmayer** asszony ismét fővárosunkban van s tegnap kezdte meg újabb vendégszereplését.

\* **A fővárosi malmok**, e legnagyobb gázfogyasztók, nem várhatva be a hatóság lassú tárgyalásainak eredményét olcsóbb gáz végett, hir szerint: öt évre szóló új szerződést kötöttek a gázgyári társulattal.

\* **A nemzetgazdasági egyesület** múlt ülésén, Galgóczy Károly érdekes jelentést olvasott föl a pestmegyei régi és ujtelepítésű községekről; az egyesület további kutatásokkal is megbizta az érdekes tudóst.

\* **Geróffyné** asszony ma énekel utósor a népszínházban, melynek apriltól fogva rendes tagja lesz.

\* **Soldosné asszony** egy helyi lap szerint, azért nem megy Bécsbe, mert az ottaniak sokalták az egy-egy estére kért ötszáz ft tiszteletdíjat.

\* **Láng Fülöp** baritonista aprilisban megvált a nemzeti színházról.

\* **Szigligetiné** asszony, hir szerint meghívást kapott volna a népszínházról: az tény, hogy Kolozsvártt elbocsátatását kérte, de kérését nem hajlandók teljesíteni.

\* **József főherceg** és Coburg herceg tegnap Feledről visszaérkeztek s onnan Bécsbe utaztak.

**Baró Eötvös Loránt** egyetemi tanárt és nejét Horváth Gizella asszonyt mély családi szomorúság érte. Kedves elsőszülött leánykájok, egy két éves kis angyal, tegnapelőtt agyvelőgyulladásban elhunyt. Igaz részvéttel osztozunk a szülők fájdalmában.

\* **Kossuth Lajosról** több lap azt az öröndetes hirt közli, hogy teljesen fölépült betegségéből.

\* **Munkácsy** nagy képe, Milton most Bécsben van kitéve. Reméljük, hogy az orsz. képzőművészeti társulat is megismeri a képet kiállítására számára.

\* **Személyi hírek.** Tisza Kálmán kormányelnök s Majláth György főrendi házi elnök szerdán este érkeztek vissza Bécsből; gr. Szapáry Gyulát pedig mára várják, ki a kölcsönügyben holnap már alkalmasint kedvező jelentést tehet a pénzügyi bizottság előtt. — Ráth György kineveztetett az orsz. képzőművészeti tanács alelnökének három évre. — Mocsáry Lajos képviselőt Halasra utaztában egy kis baleset érte; kocsija feldől s homlokán sérülést kapott. — A szinitanoda tehetséges volt-növendéke Gyenes László Párisba utazott színészeti tanulmányok végett, műpártoló urak költségén. — Tolnai Andort (gr. Festetichet) a nemzeti színház igazgatósága fél évre vidékre küldi gyakorlat végett. — Geróffyné asszonynak egy pár föllépés után vissza kell térnie Kasára, mivel az ottani közönség rossz néven vette ilv hosszú vendégszereplését.

\* **Hymen.** Beregből írják, hogy Szabó Elek ilosvai ügyvéd jegyet váltott Gorzó Neszta kisasszonnyal, a felvidéki szolgabíró kedves leányával. — Dr. Rudy Béla kulai községi orvos e hó 4-én tartá esküvőjét Zányi Etel kisasszonnyal. — Szolnokon Brengl Mariska kisasszonyt eljegyezte Gombos Pál vasuti mérnök Budapestről. — Csurgón Bárány Ilka kisasszonnyal Bauss ügyvéd jegyet váltott. — Békés-Csabán Kis Julia kisasszonyt, Stark József kedves fogadott-leányát e hó 4-dikén vezette oltárhoz Placsco István sóskuti (zemplénmegyei) lelkész. — Keszthelyről írják, hogy Ehen Gyula ügyvéd eljegyezte Oltay Kamilla kisasszonyt Szentgyörgyvárott. — Rimaszombatban Fábry János felsőbb leánynevelőintézeti igazgató kedves leányát, Etelkát, e hó 4-én vezette oltárhoz Bernáth Gyula földbirtokos; nyoszolyóleányok Fábry Aranka és Ida kisasszonyok voltak, násznagyok Dapsy Vilmos szeptemvir és dr. Patzek Mór megyei főorvos; a menyegzőn díszes násznép volt jelen. — Nagyváradon Kovács Jenő törvényszéki jegyző e napokban vezeti oltárhoz Csányi Róza kisasszonyt, Lázár Zoltán cs. kir. hadnagy pedig Wurst Teréz kisasszonyt. — Baján Spitzer Elvira kisasszonyt, Spitzer Benó közbecsülésben álló polgár leányát eljegyezte Schwarz László Békés-Csabáról. — Ungváron dr. Moskovits Mór ügyvéd eljegyezte Schlesinger Mariska kisasszonyt.

\* **A gödöllői kisdédóvő nőegylet** számára a királyi pár száz forintot küldött Szontagné Parniczky Fanni urhölgynek, mint alelnöknek.

\* **Kolozsvártt** Molnár György a „Lear király“-al kezdte meg vendégszereplését.

\* **A bajai főgymnázium** igazgatójának s az ottani cisztercita ház főnökének Gebauer Izidort nevezték ki, ki eddig Székesfehérvárrt működött kitünően.

\* **Sopronban** Augusztovszky Julián dragonyos hadnagy kedden agyonlőtte magát; amerikai párbaj áldozata; asztalán egy budapesti sürgöny feküdt, e szókkal: „az idő lejárt!”

\* **Saissy Amadé** francia irodalmi felolvasásait oly sokan hallgatták élénk tetszéssel, hogy a sorozatot néhány estével megtoldá.

\* **Tirnovában** husvétkor lesz a bolgár fejedelem választása.

\* **Lord Beaconsfield** már teljesen felüdült s folytatja kormányelnöki működését.

\* **A hollandi király** kedden este hét órakor tartá esküvőjét Waldeck Emma hercegnővel az arolseni templomban; tanúk Szász-Coburg és Württemberg Vilmos hercegek.

\* **Delibes Leót** alelnökké választották a párisi zeneszerzők egyletében.

**Jakub khannak** sincs sok hatalma Kabulban, s meglehet, az emir után fog indulni.

\* **Moncasi**, mielőtt kivégezték, kérdezősködött, ha vajjon elítélték-e már Passanantét?; utoljára ezt mondá: „a világ csakugyan siralom völgye.”

\* **A berlini magyar egylet** elnökének dr. Boros Gábert választák meg egyhangulag.

\* **Roberts** tábornok egy összpontosított jelentékeny afgán haderőt teljesen megvert.

\* **Oroszországból.** A szamarai kerület Bugulma nevű városában a tatárok föllázadtak. A kormányhivatalnokokat részint elkergették, részint agyonverték; a hivatalos iratokat megsemmisítették s proklamáltak a függetlenséget. A kormányzó katonasággal akart rendet csinálni a lázadók közt, de ez nem birt velök. A fölkelés folyton terjed s nagy eseményeket lehet várni.

\* **Győrött** a fenytőszék akasztófára ítélte Takács János és Gede Pál péteri legényeket, kik december elején két mosonymegyei asszonyt az országuton meggyilkoltak.

\* **A Nagy-Kanizsán** elhunyt Martinkovics Károly zala-megyei volt főügyész, járásbíró s 48-diki honvédszázados, a Deák Ferenc bizalmas emberei közé tartozott; 57 évet élt.

## Előfizetésre fölhívás

A „Család Lapja” második évfolyamára.

Nem ígérünk sokat, de amit eddig lapunkban nyújtottunk, azt nemcsak nyújtunk ezentúl is, hanem a jelentkező pártolás mérve szerint mindig újabb meglepetéssel igyekszünk t. olvasóinkat megörvendtetni.

Lapunk iránya és tartalma marad az eddigi. Ujévtől kezdve regény mellékletünket **Wilkie Collins** hírneves angol író „**Szegény Finch kisasszony**” (Poor miss Finch) című **négy kötetes** vonzó regénye fogja képezni **Arabella** kisasszony tősgyökeres magyar fordításában.

Ugyancsak **Arabella** k. a. gondoskodik ezentúl is a **hölgyrovat** szellemes kitöltéséről.

Képeink jobbak, szebbek lesznek mint eddig.

Azonban meggyőződén, hogy az eddigi 4 frtos előfizetési díj mellett lapunk fön nem állhat, az eddigi előfizetést **évnegyedenként 50 krral** fölemeljük, de e mellett aztán meg is maradunk, s a csekély áremelés fejében új évtől kezdve lapunk **szép szines bori-tékban** fog olvasóinkhoz **minden héten pontosan** bekocogatni.

Humor-rovatunk szintén folytonos meglepetéseket hozand olvasóinknak.

Kérjük az előzetések mielőbb leendő beküldését, nehogy a lap szétküldésében zavar következzen be.

Előfizetési díj a „Család Lapjára:”

Egész évre . . . . . 6 frt.

Fél évre . . . . . 3 „

Évnegyedre . . . . . 1 frt 50 kr.

A lap első évi folyamában megjelent regényt **Smith Hamlin** „**Kisértetes vendéglőjét**” **3 kötetben** az év elején újra nyomtatván, t. előfizetőinknek 1 frt 20 krért rendelkezésére bocsátjuk. Októberi új előfizetőink a júliusi évnegyedben megjelent ivet **30 kr.** beküldése mellett megkapják.

Mélyen tisztelt előfizetőinket pedig kérjük lapunknak körükbeni szives terjesztését.

**A szerkesztőség.**